

VIII kadencja

KANCELARIA SEJMU

Biuro Komisji Sejmowych

PEŁNY ZAPIS PRZEBIEGU POSIEDZENIA

- **KOMISJI NADZWYCZAJNEJ**
DO SPRAW ZMIAN W KODYFIKACJACH
(NR 28)
z dnia 12 stycznia 2017 r.

Pełny zapis przebiegu posiedzenia

Komisji Nadzwyczajnej do spraw zmian w kodyfikacjach (nr 28)

12 stycznia 2017 r.

Komisja Nadzwyczajna do spraw zmian w kodyfikacjach, obradująca pod przewodnictwem posła **Arkadiusza Mularczyka (PiS)**, przewodniczącego Komisji, rozpatrzyła:

– sprawozdanie podkomisji stałej do spraw nowelizacji prawa karnego o rządowym projekcie ustawy o zmianie ustawy – Kodeks karny oraz niektórych innych ustaw (druk nr 888).

W posiedzeniu udział wzięli: **Tomasz Darkowski** dyrektor Departamentu Legislacyjnego Ministerstwa Sprawiedliwości wraz ze współpracownikami, **Michał Ostrowski** dyrektor Departamentu ds. Przesłępczości Gospodarczej Prokuratury Krajowej, **Karol Stec** dyrektor ds. Koordynacji Projektów w Polskiej Organizacji Handlu i Dystrybucji, **Arkadiusz Matyjasik** radca prawny w Komendzie Głównej Straży Granicznej, **Jarosław Świeczkowski** stały doradca Komisji oraz **Krzysztof Pocięcha** asystent przewodniczącego Komisji.

W posiedzeniu udział wzięli pracownicy Kancelarii Sejmu: **Agnieszka Grabska, Sylwia Łaska** – z sekretariatu Komisji w Biurze Komisji Sejmowych; **Tomasz Czech, Piotr Podczaski** – legislatorzy z Biura Legislacyjnego.

Przewodniczący poseł Arkadiusz Mularczyk (PiS):

Otwieram posiedzenie Komisji Nadzwyczajnej do spraw zmian w kodyfikacjach. Dzisiejszy porządek dzienny obejmuje rozpatrzenie sprawozdania podkomisji stałej do spraw nowelizacji prawa karnego o rządowym projekcie ustawy o zmianie ustawy – Kodeks karny oraz niektórych innych ustaw, druk sejmowy nr 888. Przedstawia przewodniczący podkomisji pan poseł Andrzej Matusiewicz. Bardzo proszę, panie pośle.

Poseł Andrzej Matusiewicz (PiS):

Dziękuję, panie przewodniczący. Wysoka Komisjo, szanowni państwo, zaproszeni goście, moje sprawozdanie będzie bardzo krótkie. Podkomisja stała do spraw nowelizacji prawa karnego na posiedzeniu w dniu 15 grudnia 2016 r. obradowała w składzie regulaminowym. Podkomisja liczy sobie pięciu członków, a w posiedzeniu brało udział trzech. Pozytywnie został przegłosowany tylko art. 1 projektu nowelizacyjnego, a kwestie wszystkich pozostałych artykułów pozostały nierozstrzygnięte. Wynika to z faktu rozłożenia głosów posłów uczestniczących w posiedzeniu. Na łączną liczbę trzech, jeden z posłów głosował za, drugi przeciw, a trzeci wstrzymywał się od głosu. Powyższe sprawiło, że projekt ustawy nie uzyskał poparcia podkomisji. W związku z powyższym proponuję, abyśmy teraz procedowali projekt od początku na posiedzeniu Komisji Nadzwyczajnej do spraw zmian w kodyfikacjach. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Arkadiusz Mularczyk (PiS):

Dziękuję, panie pośle. Przystępujemy do głosowania nad przyjęciem sprawozdania podkomisji. Rekomenduje ono odrzucenie rządowego projektu ustawy z druku nr 888. Kto z pań i panów posłów jest za przyjęciem sprawozdania podkomisji? (0) Kto jest przeciw? (5) Kto się wstrzymał od głosu? (1) Dziękuję. Stwierdzam, że Komisja odrzuciła sprawozdanie podkomisji stałej do spraw nowelizacji prawa karnego o rządowym projekcie ustawy o zmianie ustawy – Kodeks karny oraz niektórych innych ustaw, druk nr 888. W związku z tym rozpoczniemy procedowanie projektu ustawy na posiedzeniu Komisji.

Szanowni państwo, z uwagi na fakt, że na godzinę 10.00 zostało zwołane posiedzenie Sejmu, proponuję żebyśmy obradowali do godziny 9.55. Następnie udamy się na salę plenarną, a po obradach Sejmu powrócimy do procedowania projektu. Czy jest zgoda na taką propozycję? Nie słyszę sprzeciwu. Dziękuję. Chodzi o to, żebyście państwo się przypadkiem gdzieś nie rozeszli. Myślę, że dzisiejsze posiedzenie Sejmu nie potrwa zbyt długo.

Przystępujemy do rozpatrzenia art. 1 projektu ustawy. Wiem, że zostały zgłoszone do niego poprawki. Zanim jednak zajmiemy się art. 1, sekretariat Komisji podpowiada mi, i bardzo słusznie, że powinniśmy rozpatrzyć tytuł ustawy. A zatem zaczynamy od tytułu.

Kto z pan i panów posłów jest za przyjęciem zaproponowanej wersji tytułu procedowanego projektu ustawy? (5) Kto jest przeciw? (0) Kto się wstrzymał? (0) Dziękuję. Stwierdzam, że Komisja przyjęła tytuł ustawy.

Przechodzimy do rozpatrzenia art. 1. Jak wspomniałem, do tego artykułu zostały zgłoszone poprawki. Ich autorem jest Ministerstwo Sprawiedliwości. Przejmę treść tych poprawek, ale przedstawiciela resortu proszę o ich przedstawienie.

Dyrektor Departamentu Legislacyjnego Ministerstwa Sprawiedliwości Tomasz Darkowski:

Dzień dobry państwu. Tomasz Darkowski, dyrektor Departamentu Legislacyjnego Ministerstwa Sprawiedliwości. Pierwsza grupa naszych poprawek jest związana z postulatami, które proponowały, aby nieco złagodzić odpowiedzialność przewidzianą w projektowanej ustawie. Podczas pierwszego czytania projektu minister, który go prezentował, zadeklarował, iż będzie możliwe wprowadzenie wyższych kwot, od których będzie się zaczynała bardziej restrykcyjna odpowiedzialność. Inaczej mówiąc, chodzi o podniesienie kwot, które zdecydują o wysokości kar, o poziomie ich restrykcyjności. Chodzi o te kwoty, które będą podlegać odpowiedzialności, jak w przypadku zbrodni. Proponujemy, żeby wprowadzić wartość mienia, która jest pięciokrotnie wyższa od pojęcia mienia wielkiej wartości, czyli powyżej 5 mln zł. Takie rozwiązanie jest efektem analizy obrotów większości przedsiębiorców. Okazało się, że największe tzw. karuzele VAT były generowane w przypadku kwot przewyższających 5 mln złotych. Chcielibyśmy oddzielić wszystkie te faktury, które, być może, zostały nawet sfalszowane umyślnie, ale dokonali tego zwykli, normalni przedsiębiorcy, którzy nie dopuścili się działalności przestępczej na dużą, zorganizowaną skalę, jak miało to miejsce w przypadku mafii VAT-owskich. Dlatego uważamy, że należy dokonać zmiany w projekcie polegającej na dodaniu § 7a i przeformułowaniu treści § 7a, która znajduje się w art. 1 pkt 1 lit. b) rozpatrywanego projektu. Naszym celem jest nadanie temu przepisowi brzmienia bardziej legislacyjnie poprawnego.

Następnie proponujemy, aby w pkt 2 w art. 270a § 2 dopisać, że próg wynosi pięciokrotność mienia wielkiej wartości. Odpowiednią zmianę należy nanieść także w pkt 3 w art. 271a § 2. Próg musi zostać także podniesiony w treści art. 277a, kiedy chodzi o zbrodnię kwalifikowaną. Proponujemy podniesienie tego progu do dziesięciokrotności kwoty mienia wielkiej wartości. Oznacza to, że zbrodnia zagrożona karą od 5 lat pozbawienia wolności zaczynałaby się dopiero od kwoty powyżej 10 mln zł.

Tak przedstawia się pierwsza grupa poprawek. Czy mam od razu przejść do omówienia drugiej grupy poprawek, czy pan przewodniczący przewiduje inny sposób procedowania?

Przewodniczący poseł Arkadiusz Mularczyk (PiS):

Myślę, że będziemy procedować poprawki po kolei.

Legislator Piotr Podczaski:

Panie przewodniczący, proponowałibyśmy, żeby omawiać poprawki zgłaszane do poszczególnych punktów, zgodnie z kolejnością zapisu zmian zaproponowanych w nowelizacji.

Przewodniczący poseł Arkadiusz Mularczyk (PiS):

Dobrze. Rozumiem, że zaczynamy od pierwszej zmiany, czyli art. 1 pkt 1 lit. b). Została zgłoszona poprawka. Czy pan dyrektor zechciałaby ją przedstawić?

Dyrektor Departamentu Legislacyjnego MS Tomasz Darkowski:

Chodzi o zamianę użytego zwrotu na taki, który jest legislacyjnie bardziej poprawny. Zamiast dotychczasowego sformułowania, że przepis stosuje się odpowiednio do określenia „szkoda w wielkich rozmiarach” oraz określenia „wartość lub łączna wartość jest wielka” proponujemy brzmienie: „Przepis § 6 stosuje się do «szkody w wielkich rozmiarach»”. Przyjęcie poprawki ułatwi nam redakcję kolejnych artykułów ustawy, które odnoszą się do mienia o wartości pięciokrotnie przewyższającej mienie wielkiej wartości.

Przewodniczący poseł Arkadiusz Mularczyk (PiS):

Dziękuję bardzo. Będziemy procedować poszczególne artykuły po kolei. Jako pierwszy art. 115 lit a). Czy ktoś z pań i panów posłów, względnie z zaproszonych gości, ma jakieś uwagi do art. 115 lit. a)? Nie widzę. Czy jest sprzeciw wobec propozycji przyjęcia art. 115 lit a)? Nie słyszę sprzeciwu. Stwierdzam, że zmiana w art. 115 lit a) została przyjęta.

Przystępujemy do rozpatrzenia zmiany w art. 115 lit. b). Została zgłoszona poprawka, którą pan dyrektor przed chwilą przedstawił Wysokiej Komisji. Poddaję poprawkę pod głosowanie. Kto z pań i panów posłów jest za przyjęciem tej poprawki? (5) Kto jest przeciw? (1) Kto się wstrzymał od głosu? (0) Stwierdzam, że Komisja przyjęła poprawkę.

Przechodzimy do rozpatrzenia treści art. 115 lit. c). W tym przypadku nikt nie wnosił o wprowadzenie jakichkolwiek zmian. Czy jest sprzeciw wobec propozycji przyjęcia art. 115 lit c)? Nie słyszę sprzeciwu. Stwierdzam, że art. 115 lit. c) został przyjęty.

Na tym zakończyliśmy rozpatrywanie zmiany nr 1. Przystępujemy do rozpatrzenia zmiany nr 2. Proszę pana dyrektora o omówienie proponowanych poprawek.

Dyrektor Departamentu Legislacyjnego MS Tomasz Darkowski:

Proponujemy, aby w art. 270a § 2 zapisać pięciokrotność mienia wielkiej wartości. Mamy jeszcze propozycję zmiany w treści § 3, ale rozumiem, że przedstawię ją dopiero, jak dojdziemy do tego miejsca.

Legislator Tomasz Czech:

Panie przewodniczący, jeśli można, to dla lepszej przejrzystości proponujemy, żeby poprawki przyjmować sukcesywnie, tzn. wtedy, gdy rozpatrujemy poszczególne paragrafy.

Przewodniczący poseł Arkadiusz Mularczyk (PiS):

Dobrze. Zgodnie z tą sugestią poddaję pod głosowanie art. 270a § 1. Kto z pań i panów posłów jest za przyjęciem art. 270a § 1? (6) Kto jest przeciw? (0) Kto się wstrzymał od głosu? (0) Stwierdzam, że Komisja jednogłośnie przyjęła brzmienie art. 270a § 1.

W tej chwili przystępujemy do rozpatrzenia art. 270a § 2. Do tego przepisu została zgłoszona poprawka. Kto z pań i panów posłów jest za przyjęciem tej poprawki? Zanim zaczniemy głosować, widzę zgłoszenie pana z końca sali. Chciałby pan zabrać głos? Bardzo proszę, ale na przyszłość proszę o szybszą reakcję. Witam na posiedzeniu naszej Komisji. Proszę przedstawić się do mikrofonu.

Dyrektor ds. Koordynacji Projektów w Polskiej Organizacji Handlu i Dystrybucji Karol Stec:

Karol Stec, Polska Organizacja Handlu i Dystrybucji. Panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, po pierwsze chciałbym podziękować za zaproszenie na dzisiejsze posiedzenie i za możliwość zabrania głosu. Cieszę się, że Ministerstwo Sprawiedliwości wprowadza do projektu pewne zmiany, jeśli chodzi o zagrożenie sankcją i wartość wskazaną na fakturze. Chodzi o podwyższenie kwoty. Chciałbym jednak zauważyć, że szereg wątpliwości, które pojawiły się zarówno na etapie uzgodnień międzyresortowych, jak i w trakcie konsultacji społecznych, zrodziło powiązanie wysokości kary z wartością faktury zamiast z ewentualną wartością uszczuplenia należności publicznoprawnej. Przedmiotem troski i ochrony powinna być de facto należność publicznoprawna rozumiana jako przychód Skarbu Państwa z tytułu nieuiszczonego lub uiszczzonego nieprawidłowo, czyli zaniżonego, podatku VAT. Tymczasem dobrem chronionym okazuje się być wartość całej faktury.

Zwracam także uwagę, że przyjęcie przepisów, a co za tym idzie definicji w treści art. 270a, czyli określenie i przypisanie karalności do okoliczności, które mogą mieć wpływ na wysokość należności publicznoprawnej i powiązanie tego z wartością faktury może prowadzić do sytuacji, w której przedmiotem postępowania karnego będzie na przykład

przypadek błędnego wystawienia faktury lub jej zbyt wczesnego wystawienia. W grę może wchodzić także sytuacja, kiedy błędnie zostanie określony podmiot lub okres płatności. To wszystko może stanowić przedmiot ścigania, jeśli pozostanie w przepisach definicja zawarta we wspomnianym artykule.

Poza tym chciałbym także zwrócić państwa uwagę, iż może dojść do całkowicie paradoksalnej sytuacji, w której nie dojdzie do uszczuplenia, a mimo to rzecz zostanie objęta postępowaniem karnym. Proszę o rozważenie tych kwestii, generalnie będąc zadowolonym, że określone poprawki są przez ministerstwo zgłaszane. Myślę, że jest to wyraz i efekt dyskusji, która miała miejsce w trakcie obrad podkomisji. Zwracam jednak uwagę na pozostałe problemy, które mogą wystąpić w związku z procedowanym artykułem. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Arkadiusz Mularczyk (PiS):

Dziękuję za tę wypowiedź. Przedstawiciel Biura Legislacyjnego, bardzo proszę.

Legislator Tomasz Czech:

Panie przewodniczący, jeśli chodzi o uwagę zgłoszoną przez przedmówcę, to chcę powiedzieć, że Biuro Legislacyjne zgadza się z przedstawionym spostrzeżeniem. To pierwsza rzecz. Druga jest związana z kwestią czysto językową. Mianowicie proponujemy skreślić przecinek po wyrazach „wobec faktury lub faktur”. I trzecia sprawa, która wiąże się już z samą poprawką. Zastanawiamy się, czy sformułowanie „większa niż pięciokrotność kwoty określającej mienie wielkiej wartości” nie będzie powodować jakichś problemów w faktycznych sytuacjach. Proszę bowiem zwrócić uwagę na definicję mienia wielkiej wartości zawartą w art. 115 § 6. Jest tam mowa o tym, iż mienie wielkiej wartości to mienie, którego wartość w czasie popełnienia czynu przekracza milion złotych. Nie wiemy, czy obliczenie kwoty, od której wysokości uzależniona jest kwalifikacja przestępstwa, nie będzie w praktyce nastęrczać problemów.

Dyrektor Departamentu Legislacyjnego MS Tomasz Darkowski:

Myślę, że nie ma takiego zagrożenia, panie mecenasie. Zarówno sędziowie, jak i prokuratorzy, opanowali tabliczkę mnożenia w potrzebnym zakresie. Wszyscy poradzą sobie z policzeniem, ile to jest pięć razy milion złotych.

Legislator Piotr Podczaski:

Zgodnie z treścią art. 115 jest to kwota większa niż milion. Art. 115 nie mówi, że jest to milion złotych.

Dyrektor Departamentu Legislacyjnego MS Tomasz Darkowski:

Zgadza się, ale w tym przypadku chodzi o próg, o wielkość graniczną.

Legislator Piotr Podczaski:

Tak, ale kwota pięć razy większa niż milion nie zawsze da nam pięć milionów.

Dyrektor Departamentu Legislacyjnego MS Tomasz Darkowski:

Oczywiście, ale jak powiedziałem, chodzi w tym przypadku o określony próg, kiedy dany przepis się stosuje. Konsultowaliśmy ten przepis z prokuratorami i sędziami i jest dla nich sprawą oczywistą, że w tym przypadku chodzi o próg. Nie spodziewamy się z tego tytułu jakichkolwiek problemów w praktyce.

Jeśli miałbym się syntetycznie odnieść do merytorycznych uwag, to powtórzę tylko, że chodzi o całkowicie odmienne postrzeganie strony podmiotowej. Chodzi o czyny umyślne. Nie jest to tożsame z winą umyślną w przypadku odpowiedzialności karnoskarbowej, kiedy pewne zaniechanie lub zaniedbanie, jeśli chodzi o profesjonalne wykonywanie obowiązków księgowych, jest już traktowane jako działanie umyślne. Nie jest tak w przypadku przepisów Kodeksu karnego i dlatego czyny, o których mówimy odnośnie do działań, które są stricte przestępczymi.

Przewodniczący poseł Arkadiusz Mularczyk (PiS):

Rozumiem. A co z kwestią przecinka?

Dyrektor Departamentu Legislacyjnego MS Tomasz Darkowski:

W tej sprawie poproszę o wypowiedź mojego współpracownika.

**Główny specjalista w Wydziale Prawa Karnego w Departamencie Legislacyjnym MS
Piotr Rogoziński:**

Piotr Rogoziński, Departament Legislacyjny. Proszę państwa, naszym celem było, żeby kwota należności ogółem odnosiła się zarówno do faktury, jak i faktur. Chodzi o pojedynczą fakturę zawierającą należność ogółem, jak i o sumę z poszczególnych faktur. Dlatego przecinek został umieszczony w tym miejscu. Chodziło o powiązanie z obydwoma członami alternatywy, a nie tylko z ostatnim członem.

Przewodniczący poseł Arkadiusz Mularczyk (PiS):

Rzeczywiście wydaje się, że jest on w tym miejscu potrzebny. Pan poseł Matusiewicz, bardzo proszę.

Poseł Andrzej Matusiewicz (PiS):

Mam pytanie do wnioskodawców. Pamiętam, że na posiedzeniu podkomisji przedstawiciel przedsiębiorców zgłaszał te uwagi. Ogólnie rzecz ujmując chodziło o to, że nie zawsze wysokość należności publicznoprawnej jest pochodną wysokości wykazanej na fakturze. Nie zawsze tak jest, a nawet chyba w większości przypadków tak nie jest. Przedstawiciele ministerstwa obiecali wówczas przygotować projekt takiej poprawki, która realizowałaby postulaty przedsiębiorców. Dlatego chciałbym się dowiedzieć, czy rzeczywiście zgłoszona dziś przez resort poprawka wspomniany problem likwiduje? Czy przepis nie przestanie budzić wśród przedsiębiorców różnego rodzaju wątpliwości?

Przewodniczący poseł Arkadiusz Mularczyk (PiS):

Proszę o odpowiedź, panie dyrektorze.

Dyrektor Departamentu Legislacyjnego MS Tomasz Darkowski:

Panie przewodniczący, nasz projekt został skonsultowany z grupą małych i średnich przedsiębiorców. Staraliśmy się pokazać i uzasadnić, dlaczego celowo chcemy zamieścić te przepisy w Kodeksie karnym, a nie w Kodeksie karnym skarbowym, który posługuje się terminem należności publicznoprawnej. Chcieliśmy uciec w ten sposób od problemów związanych na przykład z ustalaniem, czy ktoś faktycznie prowadzi działalność gospodarczą, a więc czy rzeczywiście powstaje należność publicznoprawna, czy została ona dobrze wymierzona itd. W normalnym trybie, tzn. zgodnie z k.k.s., musielibyśmy czekać na decyzje organu skarbowego i ustalenia podejmowane często na podstawie opinii biegłych. Takie zagadnienia nie są w ogóle przedmiotem niniejszej regulacji. Staraliśmy się uderzyć w przestępców, którzy produkują fałszywe faktury odnoszące się często do nieistniejącej działalności gospodarczej. W związku z tym należność publicznoprawna w ogóle nie powstaje. Dlatego posługiwanie się tym terminem czy robienie odniesienia do tego terminu byłoby, naszym zdaniem, nieprawidłowe.

Rozumieliśmy oczywiście wątpliwości zgłaszane przez małych przedsiębiorców. Zdajemy też sobie sprawę, że w praktyce mogą pojawić się sytuacje graniczne i właśnie dlatego próg został znacznie podniesiony. Chodzi o to, aby zwykli zjadacze chleba nie podchodzili pod bardziej restrykcyjne przepisy. Naszym zdaniem zaproponowana poprawka wychodzi naprzeciw zgłaszanym wątpliwościom.

Jeśli pan przewodniczący pozwoli, to w tej kwestii wypowiedziałby się jeszcze pan prokurator Ostrowski.

Przewodniczący poseł Arkadiusz Mularczyk (PiS):

Bardzo proszę, panie prokuratorze.

**Dyrektor Departamentu ds. Przestępczości Gospodarczej Prokuratury Krajowej
Michał Ostrowski:**

Witam państwa. Michał Ostrowski, Prokuratura Krajowa. Chciałbym państwu powiedzieć, że idea omawianych przepisów sprowadza się do penalizacji przedpola oszustwa. Bolączką, jeśli chodzi o postępowania prokuratorskie dotyczące tzw. karuzel VAT-owskich, z którą spotykamy się do tej pory i będziemy się spotykać dopóki przepisy nie zostaną uchwalone jest to, że prokurator musi oczekiwać na decyzję organu skarbowego, który stwierdza określone uszczuplenie podatkowe. Do tego momentu, prawdę mówiąc, prokurator nie może postawić zarzutów ani skorzystać z instytucji zabezpie-

czenia majątkowego. Przestępcy uciekają z majątkiem, a my mamy do czynienia ze zdarzeniami przyszłymi, kiedy nie ma już czego zabezpieczać. Praktycznie tracimy zatem możliwość odzyskania pieniędzy dla budżetu państwa.

Nowelizowane przepisy wprowadzają penalizację przedpola, czyli działania związane z wystawianiem fałszywych faktur, którą to czynność organ skarbowy dopiero stwierdzi i dokładnie wyliczy uszczuplenie dochodów państwa z tego tytułu. Taka jest idea wprowadzanych zmian. Chodzi o penalizowanie w zakresie wcześniejszego działania, które nie jest jeszcze związane z konkretnym uszczupleniem. Pozwoli to na skuteczne ściganie tego rodzaju przestępczości.

Przewodniczący poseł Arkadiusz Mularczyk (PiS):

Poseł Matusiewicz, bardzo proszę.

Poseł Andrzej Matusiewicz (PiS):

Pytanie do wnioskodawców. Treść art. 270a § 1 pozostaje taka sama. Znajduje się w niej sformułowanie „należności publicznoprawnej”. W słowniczku wyrażeń ustawowych w Kodeksie karnym brak jest jednak definicji terminu „należność publicznoprawna”. Tymczasem wnioskodawca nie zmienia treści § 1, ale wprowadza nową treść w § 2. Mamy tam odniesienie, cytuję: „Jeżeli sprawca dopuszcza się czynu określonego w § 1”. Mam poważne wątpliwości, czy zgłoszona poprawka faktycznie załatwia problem, o którym mówił dziś przedstawiciel przedsiębiorców.

Przewodniczący poseł Arkadiusz Mularczyk (PiS):

Pan dyrektor Darkowski, bardzo proszę.

Dyrektor Departamentu Legislacyjnego MS Tomasz Darkowski:

Zgodnie z tym, co powiedział pan prokurator, naszym celem jest stworzenie nowego typu przestępstwa powiązanego z dokumentem. Nie badamy treści dokumentu, ale wyłącznie kwotę, która występuje nominalnie na fakturze. § 2 mówi o fakturze lub fakturach zawierających kwotę należności ogółem, a zatem chodzi o kwotę występującą na fakturze. W § 1 z kolei mamy określenie znamion poprzez modyfikację faktury w zakresie okoliczności faktycznych mogących mieć znaczenie dla wysokości należności publicznoprawnej.

Poseł Andrzej Matusiewicz (PiS):

Przepraszam, panie dyrektorze, § 1 mówi o należności publicznoprawnej. Jeśli w § 2 mamy odesłanie do czynu z § 1, to rozumiem, że strona przedmiotowa i wszystkie znamiona przestępstwa z § 1 muszą być wypełnione, aby wystąpił czyn kwalifikowany w § 2.

Dyrektor Departamentu Legislacyjnego MS Tomasz Darkowski:

Ja tego nie kwestionuję, panie pośle. Staram się natomiast wytłumaczyć, że w § 1 są określone znamiona i chodzi o takie zmodyfikowanie faktury, które będzie miało wpływ na wysokość należności publicznoprawnej. Może chodzić np. o oznaczenie towaru, ilości towaru, stawki VAT itd. Są to wszystkie podstawowe kategorie, które mają wpływ na określenie wysokości należności. Jeżeli ktoś w tym zakresie dokonuje modyfikacji, to § 2 stwierdza, że jeśli ktoś takich modyfikacji się dopuścił, a faktura opiewa na kwotę wyższą niż 5 mln zł, to taka osoba podlega surowszej odpowiedzialności karnej. W związku z tym zwrot „faktura zawierająca kwotę należności” dotyczy kwoty wyszczególnionej na fakturze. Jest to podejście i badanie czysto formalne tego, co znajduje się na fakturze.

Przewodniczący poseł Arkadiusz Mularczyk (PiS):

Dziękuję. Bardzo proszę, przedstawiciel Polskiej Organizacji Handlu i Dystrybucji.

Dyrektor Karol Stec:

Pan dyrektor Darkowski z Ministerstwa Sprawiedliwości powiedział, że przedmiotem badania jest tylko wartość faktury. Nie jest to prawdą. Proszę zauważyć to, co słusznie podniósł pan poseł Matusiewicz. Nie został zmieniony § 1. Dlatego badane są okoliczności mogące mieć wpływ na określenie wysokości należności publicznoprawnej, czyli okoliczności wykazane na kwestionowanym dokumencie, tzn. na fakturze. Jest to zarówno

wysokość stawki VAT, ilość towaru, właściwe opisanie okresu płatności oraz podmiotu wystawiającego fakturę i tego, który jest jej odbiorcą.

Moim zdaniem, delikatnie mówiąc, mamy do czynienia z pewnym brakiem precyzji. Chodzi mi o to, że ocenie mogą podlegać okoliczności mogące mieć znaczenie dla określenia wysokości należności publicznoprawnej. W pełni zgadzam się z panem posłem, że jeżeli posługujemy się w ustawie definicją należności publicznoprawnej, to przedmiotem powiązania mającym wpływ na wysokość kary nie powinna być wartość faktury tylko określona należność publicznoprawna. Inaczej mówiąc, należy wykazać, ile wspomnianej należności publicznoprawnej powinno zostać zapłacone przez podatnika na podstawie prawidłowo wystawionej faktury i dopiero po wykazaniu, że należność nie została prawidłowo uiszczona w wymaganej wysokości, należy ustanowić ją przedmiotem ochrony w zakresie podanego artykułu.

Chciałbym także państwu zwrócić uwagę, że moim zdaniem wspomnianej zmiany nie można rozpatrywać samodzielnie, tak jak to przedstawia Ministerstwo Sprawiedliwości. Od 1 stycznia 2017 r. wchodzi w życie szeroki zakres zmian w ustawie o VAT. Bardzo zaostrzone zostają kary za błędne lub fałszywe wystawienie faktur. Zmiany mają miejsce także w Kodeksie karnym skarbowym. Oznacza to, że każdy podatnik stanie się przedmiotem równoczesnych działań zarówno organów podatkowych, które będą wykazywać, czy należność publicznoprawna powstała, czy nie, oraz przedmiotem w postępowaniu prokuratorskim. Dlatego zwracam uwagę na zaostrzenie kar za przestępstwa karno-skarbowe, które weszło w życie od 1 stycznia 2017 r. polegające na podwyższeniu do 720 stawek dziennych, a także wymierzaniu kary pozbawienia wolności na czas nie krótszy od roku. Jeśli chodzi o ustawę o VAT, to na podatnika nakłada się dodatkowe zobowiązanie w wysokości dodatkowych 100% nieuiszczonego zobowiązania podatkowego wykazanego na fałszywej fakturze. Nie można widzieć tylko obowiązków podatnika, nie uwzględniając kształtu całego systemu i powiązań wynikających z prawa podatkowego, ustawy o VAT i ustawy – Kodeks karny skarbowy. Zwracam Wysokiej Komisji uwagę na zbieg przepisów. Podatnik de facto będzie przedmiotem działania co najmniej ze strony dwóch organów, tzn. ze strony organu podatkowego i prokuratury.

Jeszcze raz podkreślam, że naszym zdaniem ochronie powinna podlegać wartość należności publicznoprawnej. Konieczne jest także dookreślenie, jakie okoliczności będą miały znaczenie przy przypisaniu karalności wynikającej z tego przepisu. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Arkadiusz Mularczyk (PiS):

Dziękuję. Czy przedstawiciel ministerstwa chciałby się do tego odnieść? Bardzo proszę.

Dyrektor Departamentu Legislacyjnego MS Tomasz Darkowski:

Bardzo krótko, panie przewodniczący. W § 1, jak już podkreślałam, znajduje się określenie znamion, czyli co musi zrobić sprawca, w którym miejscu musi zaingerować w treść faktury, aby narazić się na sankcję karną. Konkretnie mówiąc, potrzebna jest zmiana okoliczności, które wpływają na wysokość należności publicznoprawnej. Natomiast w § 2 chodzi o kwotę faktury. Mamy zatem do czynienia z podejściem czysto formalnym. Chodzi o nic innego, jak o wartość kwoty wpisanej do faktury. Nie ma to żadnego związku z należnością publicznoprawną. Jeśli bowiem weszlibyśmy w ustalanie wysokości należności publicznoprawnej, to konieczne byłoby ustalenie przez organ skarbowy, czy działalność gospodarcza była w ogóle prowadzona, czy transakcja faktycznie miała miejsce, czy rzeczywiście opiewała na kwotę deklarowaną na fakturze, czy podatnik nie złożył deklaracji korygującej wysokość faktury itd.

Szanowni państwo, spotykaliśmy się z sytuacjami wystawiania faktur ewidentnie fałszywych w momencie rozpoczęcia postępowania karnego, ale ponieważ nie upłynął jeszcze czas na złożenie korekty, podatnik szybko korygował faktury i deklaracje, a wszystko po to, żeby uniknąć odpowiedzialności. Jeśli będzie taka potrzeba, to pan prokurator z pewnością przedstawi państwu więcej szczegółów i przykładów tego typu działalności. Wszystko początkowo było robione tylko po to, aby na podstawie pustych faktur uzyskać nienależny zwrot podatku VAT.

Przewodniczący poseł Arkadiusz Mularczyk (PiS):

Dziękuję. Widać wyraźnie, że przyczyną prowadzonej dyskusji jest ewidentnie kwestia braku precyzji w sformułowaniach § 1 i § 2. Ponieważ mówimy o należności, to pojawia się pytanie, czy przepis w takim brzmieniu nie będzie budził w przyszłości jakichś wątpliwości. Mam na myśli wątpliwości po stronie organów ścigania. Chodzi mi o to, co ma być ustalane na podstawie § 2. Proszę, panie prokuratorze.

Dyrektor Departamentu ds. Przestępczości Gospodarczej Prokuratury Krajowej Michał Ostrowski:

Szanowni państwo, § 2 odnosi się wyłącznie do podwyższenia progowej kwoty. Chodzi o wskazanie w znamionach okoliczności faktycznych mogących mieć znaczenie dla określenia wysokości należności publicznoprawnej. Konkretnie mówiąc, chodzi o to, aby nie skupiać się na tych aspektach dokumentu, które nie są związane z określeniem wysokości należności publicznoprawnej. Mówimy o należności publicznoprawnej, ale wiadomo, że tak naprawdę chodzi w tym przypadku o należności podatkowe. Opowiadamy się jednak za tym, aby nie domagać się od prokuratorów prowadzących postępowania wyliczania wysokości tych należności, ponieważ dokonanie tego typu wyliczenia jest ściśle powiązane z procedurą podatkową. Do jej przeprowadzenia jest wyznaczony odpowiedni organ skarbowy i zgodnie z tym, co powiedział pan dyrektor, w stosunku do niej możliwe jest wnoszenie odpowiednich korekt, jeśli chodzi o zeznania, można kompensować należności podatkowe itd. Wszystko to powoduje określone trudności w postępowaniach przygotowawczych. Dlatego toczą się one przez lata i dlatego nawet jeśli uzyskamy możliwość przedstawienia zarzutów na podstawie decyzji podatkowych, sytuacja wygląda tak, że pieniądze są już nie do odzyskania.

Przewodniczący poseł Arkadiusz Mularczyk (PiS):

Proszę, panie pośle.

Poseł Andrzej Matusiewicz (PiS):

Mam pytanie do pana prokuratora. Strona przedmiotowa w art. 270a § 1 wygląda w ten sposób, że cytuję: „Kto, w celu użycia za autentyczną, podrabia lub przerabia fakturę w zakresie okoliczności faktycznych mogących mieć znaczenie dla określenia wysokości należności publicznoprawnej”. Propozycja poprawki do § 2 jest natomiast następująca: jeżeli sprawca dopuszcza się czynu określonego w § 1, co oznacza, że strona przedmiotowa musi być zachowana, ale proszę zwrócić uwagę na dalsze sformułowanie – wobec faktury lub faktur zawierających kwotę należności ogółem.

Dyrektor Departamentu Legislacyjnego MS Tomasz Darkowski:

Niepublicznoprawnej.

Poseł Andrzej Matusiewicz (PiS):

No właśnie o to chodzi. Moim zdaniem, może to być błędnie rozumiane przez podatników. Jeżeli chodzi o niepublicznoprawne, to może należałoby użyć innego określenia i powiedzieć wyraźnie, że chodzi o sumę kwot wykazanych na fakturach. Czy to się zgadza?

Dyrektor Departamentu Legislacyjnego MS Tomasz Darkowski:

Tak, panie pośle.

Poseł Andrzej Matusiewicz (PiS):

Co innego jednak wynika z treści tego paragrafu. Jeżeli w § 2 mówi się o należności, to od razu nasuwa się skojarzenie, że chodzi o wysokość należności publicznoprawnej, zgodnie z tym, o czym mówi § 1. Może lepiej byłoby, gdyby użyto innego określenia zamiast „należności”. Wtedy wiadomo byłoby od razu, że chodzi o sumę kwot na fakturze, a nie o wysokość należności publicznoprawnej. Moim zdaniem utrzymanie dotychczasowego brzmienia przepisu będzie rodzić wiele nieporozumień.

Przewodniczący poseł Arkadiusz Mularczyk (PiS):

Niewątpliwie może budzić wiele wątpliwości w stosowaniu przez różne organa, o ile wcześniej kwestia ta nie zostanie wystarczająco doprecyzowana.

Poseł Andrzej Matusiewicz (PiS):

Może Biuro Legislacyjne zajęłoby stanowisko w tej sprawie.

Przewodniczący poseł Arkadiusz Mularczyk (PiS):

Czy ktoś chciałby się jeszcze na ten temat wypowiedzieć? Poproszę zatem o stanowisko Biura Legislacyjnego.

Legislator Piotr Podczaski:

Panie przewodniczący, szczerze mówiąc, wydawało nam się to jasne w tym sensie, że § 1 to typ podstawowy, a § 2 □ typ kwalifikowany przez wysokość należności na fakturze. Być może przyzwyczailiśmy się nadmiernie do tego, że odchodzimy od wysokości uszczuplenia należności publicznoprawnej, że cała sprawa wydawała nam się klarowna i jasna, czyli że mamy do czynienia z typem kwalifikowanym.

Poseł Andrzej Matusiewicz (PiS):

Może w takim razie dodać, że chodzi o należności na fakturze ogółem, aby nie było już żadnych wątpliwości, że rzecz nie odnosi się do należności publicznoprawnych.

Dyrektor Departamentu ds. Przestępczości Gospodarczej Prokuratury Krajowej Michał Ostrowski:

Szanowni państwo, z mojego punktu widzenia wszystko jest wystarczająco jasne. Strona przedmiotowa § 1 odnosi się do tych czynności wykonawczych związanych z podrabianiem i przerabianiem dokumentu w zakresie okoliczności faktycznych, które mogą mieć znaczenie dla określenia wysokości publicznoprawnej, czyli na przykład stawki VAT, która jest kluczowa dla obliczenia zobowiązania podatkowego. Z kolei § 2 mówi o wartości towarów i usług, które są konfrontowane z ustalonym progiem w wysokości pięciokrotności mienia wielkiej wartości. Według mnie jest to jedyna możliwa i logiczna interpretacja.

Przewodniczący poseł Arkadiusz Mularczyk (PiS):

Rozumiem. Dziękuję. Pan dyrektor Stec, bardzo proszę.

Dyrektor Karol Stec:

Panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, zwracam uwagę na opinię RCL dotyczącą powiązania wysokości kar z wartością faktury. Zawiera ona stanowisko, że przedstawiona argumentacja na rzecz tego rozwiązania, czyli powiązania kary z wartością faktury, nie wydaje się być wystarczająca. Dalej RCL stwierdza, że proponowane rozwiązania, w szczególności zagrożone karą pozbawienia wolności na czas nie krótszy od lat 5 albo kara 25 lat pozbawienia wolności, mówię w tym miejscu oczywiście o zbrodni, czyli o art. 277, mają charakter wysoce restrykcyjny oraz głęboko ingerują w sferę praw jednostki. Dlatego nie jest wystarczające uzasadnienie proponowanych rozwiązań tym, że zastosowane środki mają sprzyjać zamierzonym celom i ułatwić ich osiągnięcie, w rozumieniu argumentów przedstawionych przez prokuratora. Dalej RCL stwierdza, że minimalnym wymogiem konstytucyjnym jest przeprowadzenie testu konieczności. Nie wystarcza sama celowość czy łatwość posługiwania się danym środkiem do tego, aby go stosować, należy bowiem stosować środki niezbędne w tym sensie, że będą one chronić określone wartości w sposób lub w stopniu, który nie mógłby być osiągnięty przy zastosowaniu innych środków.

Wydaje mi się, że to, o czym mówi pan prokurator, czyli problemy z określeniem należności publicznoprawnej, mogą zostać rozwiązane poprzez dobrą współpracę z aparatem skarbowym, który posiada pełną wiedzę na temat właściwego przypisania stawek podatku VAT do określonej kategorii towaru. Zwracam w tym miejscu uwagę, że przedmiotem prokuratorskiego postępowania mogą być nie tylko dotychczas wymienione okoliczności mające wpływ na wysokość należności publicznoprawnej. Należy do pełnego wykazu dodać także okoliczności wynikające ze sporów z organami podatkowymi. Można sobie wyobrazić sytuację, w której mamy spór z podatnikiem w zakresie przypisanych stawek podatkowych. Faktura została przez podatnika wystawiona umyślnie, zgodnie z jego stanem wiedzy i na podstawie wcześniej wydanej indywidualnej interpretacji w zakresie przypisania do danego towaru stawki 5%, która obecnie cały czas obowią-

zuje. Reasumując: faktura została wystawiona umyślnie, podatnik pozostaje w sporze, ale założmy, że w trakcie trwania sporu prokurator wszczyna postępowanie. Podatnikowi zostaje przypisana kara, a później się okazuje, że albo organ podatkowy zgadza się z wcześniej wydaną interpretacją, albo wręcz przeciwnie. Proszę zwrócić uwagę na zbieg odpowiedzialności. Mamy także zbieg przepisów i sporów interpretacyjnych dotyczących powiązania odpowiedzialności z wartością faktury. W grę wchodzi bowiem przepisy co najmniej trzech ustaw, które obowiązują równocześnie. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Arkadiusz Mularczyk (PiS):

Czy pan dyrektor Darkowski zechciałby się do tego odnieść? Bardzo proszę.

Dyrektor Departamentu Legislacyjnego MS Tomasz Darkowski:

Postaram się to uczynić bardzo szybko, ponieważ mam świadomość, że pan przewodniczący prosił o efektywne obrady.

Przewodniczący poseł Arkadiusz Mularczyk (PiS):

Okazuje się, panie dyrektorze, że rozpoczęcie posiedzenia Sejmu zostało przesunięte na godzinę 11.00. Mamy zatem czas.

Dyrektor Departamentu Legislacyjnego MS Tomasz Darkowski:

Doskonale. Panie przewodniczący, dyskutowany przepis powstawał bardzo długo i był wypracowany przy udziale przedstawicieli organów skarbowych, sędziów i prokuratorów. Brzmienie przepisu nie budziło wątpliwości wśród zainteresowanych i dlatego uważam, że nie będą oni mieli problemów z jego stosowaniem w praktyce. Chcę jednak powiedzieć, że doskonale rozumiem wszystkie wątpliwości, które zostały podniesione w dyskusji. Wydaje mi się, że wynikają one z faktu, iż jeśli np. faktura będzie wystawiona na milion złotych, a VAT zostanie naliczony w kwocie 10 złotych, to dlaczego ktoś ma podpadać pod przepis o zbrodni? Za 10 złotych? To oczywiście przykład przejawiony, ale chodzi o ideę. W tym tkwi sedno problemu.

Moim zdaniem, wspomniane wątpliwości skutecznie usuwa druga poprawka, która za chwilę zaproponujemy. Dotychczas o niej nic nie mówiliśmy, ponieważ poprawka odnosi się do § 3. Chodzi o to, że w przypadku mniejszej wagi sprawca czynu określonego w § 1 podlega grzywnie. W poprawce, która za chwilę zostanie zaprezentowana w art. 270a § 3 wyraźnie precyzujemy, że przypadek mniejszej wagi odnosi się zarówno do § 1, jak i do § 2. Nie jest to typowe rozwiązanie, bo jeśli chodzi o zbrodnię zawsze wątpliwe będzie istnienie przypadku mniejszej wagi, ale praktycznie rzecz biorąc, w tym momencie schodzimy z odpowiedzialności do lat dwóch, także w sytuacji, kiedy kwota faktury była wysoka.

Moim zdaniem, lepiej pozostawić wszelkie wątpliwości przypadkowi mniejszej wagi i ewentualnej interpretacji przez sądy i prokuratury. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Arkadiusz Mularczyk (PiS):

Czy ktoś jeszcze chciałby się odnieść do tej kwestii? Pan prokurator? Bardzo proszę i na tym kończymy dyskusję.

Dyrektor Departamentu ds. Przestępczości Gospodarczej Prokuratury Krajowej Michał Ostrowski:

Szanowni państwo, to, o czym mówił przedstawiciel Polskiej Organizacji Handlu i Dystrybucji, mam na myśli podany przykład, nie podpadałoby pod penalizację. Jeśli podatnik ma bowiem wątpliwości, a co więcej, dysponuje określoną interpretacją urzędu skarbowego, która potwierdza jego rację, to nie można w żaden sposób mówić o tym, że nastąpiło wyczerpanie znamion umyślnego poświadczenia nieprawdy bądź umyślnego podrobienia faktury. Reguły są przecież jasne i wiadomo, czym się różni działanie umyślne od nieumyślnego lub od błędu. Błąd wyłącza jakąkolwiek możliwość dowodzenia winy przez prokuratora.

Przepisy są zatem zarezerwowane dla sytuacji ewidentnych, kiedy prokurator na skutek określonych możliwości dowodowych, czynności operacyjnych lub na podstawie zeznań świadków będzie w stanie przypisać podejrzanemu pełną świadomość wszystkich znamion danego przestępstwa. Nie będą one miały jednak zastosowania w sytuacji,

kiedy podatnik będzie się posługiwał interpretacyjnymi wątpliwościami, bądź opierał na decyzjach organów skarbowych przychylnych dla podatnika.

Przewodniczący poseł Arkadiusz Mularczyk (PiS):

Dziękuję za wyjaśnienia. Przystępujemy do głosowania. Kto z pań i panów posłów jest za przyjęciem brzmienia art. 270a § 2 wraz ze zgłoszoną poprawką? (5) Kto jest przeciw? (0) Kto się wstrzymał? (1) Dziękuję. Stwierdzam, że art. 270a § 2 wraz z poprawką uzyskał akceptację Komisji.

Przechodzimy do rozpatrzenia § 3. Do tego przepisu została zgłoszona poprawka. Proszę pana dyrektora o przedstawienie jej treści.

Dyrektor Departamentu Legislacyjnego MS Tomasz Darkowski:

Poprawka jest efektem zgłaszanych wątpliwości, czy można zastosować kategorię przypadku mniejszej wagi w odniesieniu do zbrodni. Poprawka ma służyć temu, aby w przyszłości nie było już żadnych wątpliwości. Obejmuje ona sytuacje, które formalnie odnoszą się do wysokiej kwoty na fakturze, ale w rzeczywistości ich szkodliwość społeczna jest niska. Dlatego wnosimy o zmianę nie tylko w § 1, ale także w § 2. Do tego zmierza pkt 1 w poprawce nr 2.

Przewodniczący poseł Arkadiusz Mularczyk (PiS):

Dziękuję. Proszę o stanowisko Biura Legislacyjnego.

Legislator Tomasz Czech:

Jedna drobna sprawa, panie przewodniczący. Chodzi o przecinek. Wydaje nam się, że nie powinno być przecinka po słowach „mniejszej wagi”. Naszym zdaniem przepis powinien brzmieć następująco: „W wypadku mniejszej wagi sprawca czynu określonego w § 1 lub § 2”. Jest to przepis nietypowy, ale w Kodeksie karnym mamy takie przypadki.

Przewodniczący poseł Arkadiusz Mularczyk (PiS):

Rozumiem, że Biuro Legislacyjne wnosi o skreślenie tego przecinka.

Legislator Piotr Podczaski:

Tak, panie przewodniczący.

Przewodniczący poseł Arkadiusz Mularczyk (PiS):

Czy przedstawiciele ministerstwa akceptują tę propozycję?

Dyrektor Departamentu Legislacyjnego MS Tomasz Darkowski:

Tak.

Przewodniczący poseł Arkadiusz Mularczyk (PiS):

Dziękuję. Kto z pań i panów posłów jest za przyjęciem § 3 wraz z poprawkami? (6) Kto jest przeciw? (0) Kto się wstrzymał od głosu? (0) Stwierdzam, że Komisja jednogłośnie przyjęła treść § 3 wraz z poprawkami.

Przystępujemy do rozpatrzenia zmiany nr 3 w art. 1. Chodzi o art. 271a. Zdaje się, że do tego przepisu została zgłoszona poprawka, ale chyba nie do § 1. Czy są jakieś uwagi? Biuro Legislacyjne, bardzo proszę.

Legislator Tomasz Czech:

Zastanawiamy się, czy właściwy jest wyraz „podając”. Chodzi nam o sformułowanie: „Kto wystawia fakturę lub faktury, zawierające kwotę należności ogółem, której wartość lub łączna wartość jest znaczna, podając nieprawdę” itd. Pytanie brzmi, czy jeżeli ktoś wystawia taką fakturę to podaje nieprawdę, czy poświadcza nieprawdę? Proszę bowiem zwrócić uwagę na art. 5, czyli zmiany w Kodeksie postępowania karnego, gdzie mówi się o poświadczaniu nieprawdy przy pomocy wystawianej faktury. Czy to oznacza, że w przypadku Kodeksu postępowania karnego chodzi o coś innego, czy o tę samą czynność, co w tym paragrafie?

Przewodniczący poseł Arkadiusz Mularczyk (PiS):

Rozumiem wątpliwość.

Poseł Andrzej Matusiewicz (PiS):

Podać można obiad, ale czy można podać nieprawdę?

Przewodniczący poseł Arkadiusz Mularczyk (PiS):

No właśnie. Słusznie chyba pan poseł zauważył, że podać można obiad. Proszę o stanowisko przedstawicieli resortu sprawiedliwości.

Dyrektor Departamentu Legislacyjnego MS Tomasz Darkowski:

Panie przewodniczący, rzeczywiście wcześniej tego nie zauważyliśmy. Chodzi także o zmianę w k.k.s. Jesteśmy zatem otwarci na propozycje Biura Legislacyjnego. Na pierwszy rzut oka wydaje się, że dobrze byłoby uzupełnić znamiona poprzez zapis „podając lub poświadczając nieprawdę co do okoliczności”. Jeśli tak by się stało, to mielibyśmy uwzględnione obydwie czynności.

Legislator Piotr Podczaski:

A jak by się to miało do zmiany w k.p.k.? Chodzi o art. 5 nowelizacji, w którym jest mowa tylko o poświadczeniu? Dokładnie „o używaniu faktur poświadczających nieprawdę”? Mówi o tym art. 237 § 3.

Dyrektor Departamentu Legislacyjnego MS Tomasz Darkowski:

Wynika to z faktu, że w tym przypadku nie mamy do czynienia z wystawianiem faktur. One są tylko używane.

Legislator Piotr Podczaski:

Dokładnie sformułowanie brzmi: „wystawiania i używania faktur poświadczających nieprawdę co do okoliczności faktycznych”.

Dyrektor Departamentu Legislacyjnego MS Tomasz Darkowski:

Zgoda, ale art. 271 dotyczy fałszu materialnego.

Legislator Piotr Podczaski:

Ja mówię o art. 237 k.p.k., panie dyrektorze. Znajduje się on w art. 5 omawianego projektu ustawy. Jest to państwa propozycja. To resort wnosi o dodanie nowego punktu w określonym brzmieniu.

Dyrektor Departamentu Legislacyjnego MS Tomasz Darkowski:

Rzeczywiście. W zasadzie wystarczyłoby samo poświadczenie. Przepraszamy za pomyłkę. Wina leży po naszej stronie. Faktycznie wystarczy tylko poświadczenie. Okoliczność, która jest prawdziwa lub nie jest okolicznością gospodarczą. Jeżeli chodzi o fakturę, jest to wtórna rzecz.

Legislator Piotr Podczaski:

Czyli zamiast „podając” będzie „poświadczając”?

Dyrektor Departamentu Legislacyjnego MS Tomasz Darkowski:

Tak.

Legislator Piotr Podczaski:

W takim razie poprosimy któregoś z panów posłów o przejęcie tej poprawki.

Przewodniczący poseł Arkadiusz Mularczyk (PiS):

Ja ją przejmuję, panie mecenasie.

Poseł Andrzej Matusiewicz (PiS):

Ale czy ma być „poświadczając” czy „poświadcza”?

Legislator Piotr Podczaski:

Kto wystawia poświadczając nieprawdę, panie pośle.

Przewodniczący poseł Arkadiusz Mularczyk (PiS):

„Kto wystawia fakturę lub faktury, zawierające kwotę należności ogółem, której wartość lub łączna wartość jest znaczna, poświadczając nieprawdę” itd. Tak by to miało ostatecznie brzmieć. Jak powiedziałem, przejmuję tę poprawkę. Dziękuję Biuru Legislacyjnemu za zwrócenie uwagi.

Czy są inne uwagi do tego artykułu? Pan dyrektor Stec, bardzo proszę.

Dyrektor Karol Stec:

Chciałbym zwrócić państwa uwagę na fakt, że w dużych firmach osoba wystawiająca fakturę jest z reguły pracownikiem, który wykonuje czynność techniczną. Robi to ona oczywiście w imieniu firmy, ale zazwyczaj nie ma świadomości popełnienia błędu, jeśli chodzi o ewentualne określenie wysokości należności publicznoprawnej. O ile to możliwe, to chciałbym usłyszeć zapewnienie od pana dyrektora Darkowskiego, że błędy nie staną się przedmiotem ścigania.

Proszę pamiętać o tym, że błędy się zdarzają i nadal będą się zdarzały. Mam nadzieję, że za chwilę otrzymamy zapewnienie, iż błędy wynikające z błędów w określeniu adresata faktury, związane z przedczesnym wystawieniem faktury lub z każdą inną okolicznością techniczną, które nie mają znamion umyślności nie będą przedmiotem ścigania na podstawie tego artykułu. Rozważaliśmy poddanie pod procedurę legislacyjną zapisu, który mówiłby o tym, że wyłącza się oczywiście błędy popełniane przy wystawianiu faktur, jeśli podatek został wykazany w rejestrach VAT-owskich i uiszczony, czyli nie doszło do naruszenia dobra chronionego. Dlatego chciałbym usłyszeć deklarację i zapewnienie, że omawiany artykuł nie będzie podstawą do ścigania w przypadku wystąpienia błędów technicznych związanych z wystawieniem faktury. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Arkadiusz Mularczyk (PiS):

Pan dyrektor Darkowski, bardzo proszę.

Dyrektor Departamentu Legislacyjnego MS Tomasz Darkowski:

Panie przewodniczący, szanowni państwo, jest to czyn umyślny i należy go odczytywać przez pryzmat art. 9 Kodeksu karnego, który stwierdza, że czyn zabroniony popełniony jest umyślnie, jeśli sprawca ma zamiar jego popełnienia, tj. chce go popełnić lub przewidując możliwość jego popełnienia na to się godzi. Wynika z tego jasno, że ewentualne błędy nie wchodzą w zakres penalizacji. Podkreślam jeszcze raz, że mówimy o czynach umyślnych. Żeby przewidzieć błędy, musielibyśmy uwzględnić także typy nieumyślne, a tego przecież nie robimy. Mam nadzieję, że to wyjaśnienie jest wystarczające.

Przewodniczący poseł Arkadiusz Mularczyk (PiS):

Dziękuję. Czy są jeszcze jakieś inne uwagi? Nie ma. Kto z pań i panów posłów jest za przyjęciem art. 271a § 1 wraz z poprawkami? (6) Kto jest przeciw? (0) Kto się wstrzymał od głosu? (0) Stwierdzam, że Komisja przyjęła artykuł wraz z poprawkami jednogłośnie.

Przystępujemy do rozpatrzenia art. 271a § 2. Do tego paragrafu również została zgłoszona poprawka. Bardzo proszę o przedstawienie jej treści.

Główny specjalista w Wydziale Prawa Karnego w Departamencie Legislacyjnym MS Piotr Rogoziński:

Jeżeli chodzi o art. 271a § 2, to zgłoszona poprawka zmierza w kierunku podniesienia kwoty uwidocznionej na fakturze, która uzasadniałaby surowszą odpowiedzialność. Wspomniana kwota wynosiłaby pięciokrotność kwoty określającej miarę wielkiej wartości. Ta zmiana zostałaby wprowadzona w miejsce sformułowania „której wartość lub łączna wartość jest wielka”. Uzasadnienie do poprawki jest analogiczne do tego, które pan dyrektor Darkowski przedstawił przy okazji wcześniejszych poprawek.

Przewodniczący poseł Arkadiusz Mularczyk (PiS):

Dziękuję. Przystępujemy do głosowania. Kto z pań i panów posłów jest za przyjęciem art. 271a § 2 wraz z poprawką? (6) Kto jest przeciw? (0) Kto się wstrzymał od głosu? (0) Stwierdzam, że Komisja przyjęła jednogłośnie artykuł wraz z poprawką.

Przechodzimy do rozpatrzenia § 3 w art. 271a. Proszę o zabranie głosu przedstawiciela Ministerstwa Sprawiedliwości.

Główny specjalista w Wydziale Prawa Karnego w Departamencie Legislacyjnym MS Piotr Rogoziński:

W zgłoszonej poprawce do art. 271a § 3, odnosimy przypadek mniejszej wagi zarówno do czynu określonego w § 1, jak i w § 2 tego artykułu. Uzasadnienie takie samo, jak przedstawione wcześniej przez pana dyrektora Darkowskiego.

Przewodniczący poseł Arkadiusz Mularczyk (PiS):

Dziękuję. Przystępujemy do głosowania. Kto z pań i panów posłów jest za przyjęciem art. 271a § 3 wraz z poprawką? (6) Kto jest przeciw? (0) Kto się wstrzymał od głosu? (0) Stwierdzam, że Komisja przyjęła jednogłośnie artykuł wraz z poprawką.

Na tym zakończyliśmy rozpatrywanie artykułów zawartych w zmianie nr 3. Przystępujemy do rozpatrzenia zmiany nr 4. Przewiduje ona dodanie po art. 277 nowych artykułów, od art. 277a do art. 277d. Resort sprawiedliwości zgłosił poprawki. Proszę o ich przedstawienie.

Dyrektor Departamentu Legislacyjnego MS Tomasz Darkowski:

Do art. 277a mamy dwie poprawki. Zacznę ich przedstawienie od poprawki pierwszej, która dotyczy progu dziesięciokrotności kwoty mienia wielkiej wartości. Oznacza ona, że odpowiedzialność z tytułu zbrodni kwalifikowanej będzie zaczynać się od kwoty 10 mln zł. Na to nakłada się poprawka druga, która przewiduje dodanie przypadku mniejszej wagi do wymienionej super-zbrodni. Chodzi nam o to, aby nie kwalifikować jako zbrodni sytuacji, w której kwota na fakturze będzie wynosiła 10 mln zł, ale należność publicznoprawna okaże się relatywnie niewielka.

Przewodniczący poseł Arkadiusz Mularczyk (PiS):

Bardzo proszę, Biuro Legislacyjne.

Legislator Piotr Podczaski:

Dziękuję, panie przewodniczący. Mamy pewne wątpliwości do tego artykułu i są one wątpliwościami natury konstytucyjnej. Jeżeli weźmiemy pod uwagę wysokość sankcji zaproponowanych w tym przepisie oraz fakt, że wysokość tej sankcji jest uzależniona od wartości kwoty faktury, a nie od kwoty faktycznego uszczuplenia należności publicznoprawnej, to naszym zdaniem sankcja nie odzwierciedla społecznej szkodliwości czynu. Wątpliwa, z naszego punktu widzenia, wydaje się zgodność z zasadą proporcjonalności w kontekście kary niewspółmiernie dolegliwej. Poza tym, taka wysoka sankcja, która nie jest właściwie odniesiona do społecznej szkodliwości czynu, sprawia że dochodzi do zachwiania wewnętrznej spójności systemu sankcji przewidzianych w Kodeksie karnym.

Przewodniczący poseł Arkadiusz Mularczyk (PiS):

Czy pan dyrektor zechce się do tego odnieść?

Dyrektor Departamentu Legislacyjnego MS Tomasz Darkowski:

Poproszę o to pana prokuratora, jeśli można.

Przewodniczący poseł Arkadiusz Mularczyk (PiS):

Bardzo proszę.

Dyrektor Departamentu ds. Przestępczości Gospodarczej Prokuratury Krajowej Michał Ostrowski:

W tym momencie wręcz narzuca się art. 310 Kodeksu karnego. Jest to przepis penalizujący podrabianie pieniędzy i innych znaków wartościowych. Przewiduje on także sankcję od lat 5 do lat 25. Wynika z tego, iż nie ma wątpliwości co do zgodności systemowej zaproponowanego rozwiązania i projektowanej przez nas sankcji. Art. 310 k.k. □ i w ślad za nim idziemy, jeśli chodzi o zgłoszoną poprawkę □ przewiduje wypadek mniejszej wagi. Może się on odnosić zarówno do ilości i wartości podrobionych pieniędzy, jak i do całości okoliczności podmiotowo-przedmiotowych, bo tak został zinterpretowany w orzecznictwie wypadek mniejszej wagi. Podkreślam, że wypadek mniejszej wagi to zarówno okoliczności podmiotowe, jak i okoliczności przedmiotowe popełnionego czynu.

Przewodniczący poseł Arkadiusz Mularczyk (PiS):

Pan dyrektor Darkowski, bardzo proszę.

Dyrektor Departamentu Legislacyjnego MS Tomasz Darkowski:

Dziękuję. Pozwolę sobie trochę się powymądrzać i wykorzystam w tym celu aktualną sposobność. Proszę państwa, art. 310 k.k. nie znalazł się w kodeksie przez przypadek. Takie regulacje istniały od zawsze i w każdym niemal kraju. Pieniądz zawsze był podstawą władzy i istnienia państwa. Dzięki pieniądzwowi państwo mogło realnie wypełniać

swoje funkcje. Sytuacja, z jaką mamy do czynienia w Polsce jest kuriozalna. Chodzi o to, że poprzez lewe faktury grupy przestępcze są w stanie, praktycznie rzecz biorąc, doprowadzić do rozpadu państwa. Luka VAT-owska, liczona w miliardach złotych sprawia, że państwo nie jest w stanie realizować swoich podstawowych funkcji. Brakuje środków na służbę zdrowia, szkolnictwo itd. Oznacza to, że ochroną chcemy objąć de facto to samo dobro, do którego odnosi się art. 310 k.k. Mechanizm jest bardzo spójny, a sankcje bardzo logiczne.

Przewodniczący poseł Arkadiusz Mularczyk (PiS):

Biuro Legislacyjne, bardzo proszę.

Legislator Piotr Podczaski:

Zgodziłbym się z panem dyrektorem, gdyby projektowany przepis rzeczywiście odnosił się do faktycznego uszczuplenia wysokości należności publicznoprawnej, a nie do wartości faktury. Wówczas można by stwierdzić, że uszczuplenie należności publicznoprawnej niesie ze sobą zagrożenie dla funkcjonowania państwa. Tymczasem możemy mieć do czynienia z sytuacją, gdy będziemy mieli określoną wartość faktury, ale nie wystąpi faktyczne uszczuplenie należności. W związku z tym nie ma także zagrożenia dla funkcjonowania państwa.

Jeżeli natomiast chodzi o art. 310 k.k., to wszyscy dobrze wiemy, że jego charakter jest czysto historyczny. Bywały czasy, kiedy za fałszowanie pieniędzy karano śmiercią. Aktualnie sankcja zawarta w art. 310 jest dość powszechnie krytykowana jako zbyt wysoka. W obecnych warunkach ekonomicznych i gospodarczych ma ona bardziej charakter uzusu i historycznej naleciałości. Pokazuje ona jedynie, w jakim aspekcie państwo ma dominować.

Przewodniczący poseł Arkadiusz Mularczyk (PiS):

Dziękuję. Teraz pan dyrektor Stec, a później pan mecenas Świeczkowski. Bardzo proszę.

Dyrektor Karol Stec:

Trudno nie zgodzić się z moim przedmówcą, jeśli weźmiemy pod uwagę, że mamy przypisane zagrożenie karą 25 lat więzienia. Faktycznie władza państwowa z art. 310, czyli ochrona przed fałszowaniem środka pieniężnego, posiada wyjątkowy, historyczny charakter. Zgadzam się w pełni z panem dyrektorem Darkowskim, iż przedmiotem ochrony jest w tym przypadku element władzy państwa w postaci pieniądza, który to państwo emituje. Jednak w przypadku art. 277 przedmiotem ochrony nie jest uszczuplenie wysokości należności publicznoprawnej, ale wartość kwoty wykazanej na fakturze. W związku z tym kara 25 lat pozbawienia wolności musi budzić naturalny sprzeciw. Przypominam, że jest to najwyższa kara przewidziana w polskim prawie karnym.

Szanowni państwo, proszę zauważyć, że przedstawione wątpliwości zgłasza nie tylko środowisko przedsiębiorców, ale uwagi odnośnie do tak wysokiej sankcji przedstawia także RCL, niektóre ministerstwa oraz Krajowa Rada Sądownictwa, która w swojej opinii wskazuje na drastyczne przewartościowanie rangi sankcji karnej w stosunku do dobra chronionego. KRS wskazuje także, że karą 25 lat pozbawienia wolności są zagrożone najbardziej ścigane przestępstwa lub ma ona służyć dobrom najwyżej chronionym, czyli ochronie życia i wolności obywateli, a także ochronie organów konstytucyjnych, czyli stabilności państwa. Przypisanie tak wysokiej kary do wartości faktury, a nie do uszczuplenia należności, a nawet jeśli zostałaby ona przypisana do uszczuplenia należności, to i tak kara jest niezwykle drastyczna. Z tego co mi jest wiadomo i co znalazło się w przedstawianych opiniach do omawianego projektu, w krajach Unii Europejskiej najwyższe sankcje karne z tego tytułu wynoszą ok. 10 lat pozbawienia wolności. Nie jest to z pewnością aż 25 lat, jak przewiduje projekt ustawy. Bardzo proszę Wysoką Komisję o wzięcie pod uwagę tego faktu. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Arkadiusz Mularczyk (PiS):

Pan dr Świeczkowski, bardzo proszę.

Stały doradca Komisji Jarosław Świeczkowski:

Dziękuję, panie przewodniczący. Chciałbym jeszcze powrócić do art. 310. Zwracam uwagę, że prawodawca wskazuje w nim także na środek płatniczy, który nie został jeszcze wprowadzony do obiegu. To pierwsza uwaga, raczej drobna. Jeśli chodzi o przywołany przepis, to podnoszono, że ma on walor historyczny. Szanowni państwo, nie do końca tak jest. Przystąpienie Polski do Unii Europejskiej sprawia, że jesteśmy związani regulacjami unijnymi. Mogę za moment wymienić te, które akurat dotyczą penalizacji tego rodzaju czynów.

Jeżeli natomiast idzie o wysokość kary, to chcę państwu powiedzieć, że sądy doskonale radzą sobie z tym zagadnieniem. Świadczy o tym chociażby statystyka. Mam przed sobą dane za 2011 r. Niestety, świeższych zestawień nie posiadam. Mimo zagrożenia sankcją 25 lat pozbawienia wolności, w 2011 r. za przestępstwo z art. 310 § 1 jedynie w niespełna 26% przypadków doszło do orzeczenia bezwzględnej kary pozbawienia wolności. W 3/4 przypadków sądy orzekały karę z warunkowym zawieszeniem wykonania. Orzeczenie kary w przedziale od 5 do 8 lat miało miejsce tylko w przypadku 5% ogółu skazań, a więc bardzo rzadko. Nie odnotowano żadnego skazania powyżej 8 lat. Oczywiście, nie odnotowano także żadnego skazania na karę 25 lat pozbawienia wolności. Świadczy to o tym, że sądy doskonale sobie poradziły z tym problemem. Tego rodzaju czyny są traktowane □ oczywiście co do zasady, bo występują wyjątki □ jako przypadki mniejszej wagi. Jak powiedziałem, sądy sobie doskonale radzą i można założyć, że maksymalną karę orzekano by jedynie w sytuacjach bardzo wyjątkowych, które jednak nie miały miejsca, ponieważ 25 lat pozbawienia wolności nie orzeczono ani razu. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Arkadiusz Mularczyk (PiS):

Dziękuję za ten głos w dyskusji. Czy ktoś z posłów chciałby się jeszcze wypowiedzieć? Pan poseł Pięta, bardzo proszę.

Poseł Stanisław Pięta (PiS):

Szanowni państwo, oszuści, którzy okradają kraj, wystawiając fałszywe faktury VAT, muszą zostać zmiżdżeni. Kara zaproponowana przez Ministerstwo Sprawiedliwości jest jak najbardziej zasadna. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Arkadiusz Mularczyk (PiS):

Bardzo zdecydowane stanowisko pana posła Pięty. Dziękuję. Czy ktoś jeszcze chce się wypowiedzieć? Pan poseł Matusiewicz, bardzo proszę.

Poseł Andrzej Matusiewicz (PiS):

Chciałbym prosić eksperta Komisji o przytoczenie danych na temat zagrożenia za podobne czyny w krajach Unii Europejskiej. Jak to wygląda w Europie oraz w Wielkiej Brytanii, bo wprawdzie jest już po brexicie, ale warto wiedzieć, jak Brytyjczycy uregulowali tę kwestię? Jeśli się nie mylę, to górna granica kary wynosi u nich 25 lat czy nawet dożywocie.

Stały doradca Komisji Jarosław Świeczkowski:

Niestety, panie pośle, ale nie mam przy sobie konkretnych danych, o które pan prosi.

Poseł Andrzej Matusiewicz (PiS):

Szkoda.

Przewodniczący poseł Arkadiusz Mularczyk (PiS):

Jeżeli przedstawiciele Ministerstwa Sprawiedliwości dysponują danymi, to proszę o przedstawienie ich członkom Komisji.

Dyrektor Departamentu Legislacyjnego MS Tomasz Darkowski:

Proszę państwa, akurat tak się składa, że badaliśmy sytuację w Wielkiej Brytanii. Obowiązuje w niej ustawa o VAT, która przewiduje sankcję w postaci 7 lat więzienia, ale jeśli mamy do czynienia z tzw. spiskiem przeciwko budżetowi to maksymalny wyrok sięga dożywocia. Najwyższa kara, jaką wymierzono w ostatnich latach, wyniosła 17 lat pozbawienia wolności za fałszowanie faktur.

Jeżeli ta tematyka państwa interesuje, to polecam odwiedzenie strony Her Majesty Revenues Service, na której są publikowane fotografie wszystkich przestępców, którzy zostali skazani za fałszowanie faktur. Jest to dolegliwa, dodatkowa sankcja.

Przewodniczący poseł Arkadiusz Mularczyk (PiS):

Proszę państwa, po tych wyjaśnieniach mamy chyba świadomość, na czym polega problem. Pozwolę sobie opowiedzieć państwu o jednej z pierwszych spraw, które prowadziłem jako adwokat. Była to sprawa przydzielona mi z urzędu. Chodziło o kilku chłopców, którzy fałszowali banknoty na kserokopiarce. Rzecz miała miejsce bodaj 15 lat temu. Sąd bardzo się musiał nagimnastykować, ale ostatecznie ich nie skazał, tzn. warunkowo zawiesił wykonanie kary. Myślę, że nikt z nas nie wierzy, że w tego rodzaju przypadkach sądy będą orzekały kary 25 lat pozbawienia wolności. Raczej skorzystają one z przepisów umożliwiających wymierzenie łagodniejszej kary.

Przystępujemy do głosowania. Kto z pań i panów posłów jest za przyjęciem art. 277a § 1? (5) Kto jest przeciw? (0) Kto się wstrzymał od głosu? (1) Stwierdzam, że Komisja przyjęła artykuł 277a § 1.

Przechodzimy do rozpatrzenia art. 277a § 2.

Legislator Piotr Podczaski:

Chodzi o poprawkę.

Przewodniczący poseł Arkadiusz Mularczyk (PiS):

Tak, rozpatrujemy poprawkę. Kto jest za? (5) Kto jest przeciw? (0) Kto się wstrzymał? (0) Art. 277a został przez Komisję przyjęty.

Przystępujemy do rozpatrzenia art. 277b. Do tego artykułu została zgłoszona poprawka. Proszę o jej przedstawienie.

Główny specjalista w Wydziale Prawa Karnego w Departamencie Legislacyjnym MS Piotr Rogoziński:

Jeżeli chodzi o art. 277b, to zgłoszona do niego poprawka ma w zasadzie charakter wynikowy. Grzywnę orzeczoną obok kary pozbawienia wolności odnosi ona do czynów, które zostały zmienione wcześniej w § 1, § 2 lub § 3 art. 270a lub art. 271a. Poprawka ta ma charakter systemowy.

Przewodniczący poseł Arkadiusz Mularczyk (PiS):

Bardzo dziękuję. Czy są jakieś uwagi? Nie słyszę. Głosujemy. Kto z pań i panów posłów jest za przyjęciem art. 277b wraz z poprawką? (6) Kto jest przeciw? (0) Kto się wstrzymał od głosu? (0) Stwierdzam, że Komisja przyjęła jednogłośnie artykuł wraz z poprawką.

Przystępujemy do rozpatrzenia art. 277c.

Legislator Piotr Podczaski:

Proponujemy, aby go rozpatrywać zgodnie z poszczególnymi paragrafami.

Przewodniczący poseł Arkadiusz Mularczyk (PiS):

Czy są jakieś uwagi do art. 277c § 1? Biuro Legislacyjne, bardzo proszę.

Legislator Tomasz Czech:

Jedno pytanie odnośnie do zastosowania możliwości nadzwyczajnego złagodzenia kary. Kiedy, w którym momencie sąd będzie mógł, na wniosek prokuratora, zastosować owo nadzwyczajne złagodzenie kary? Proszę zwrócić uwagę, że warunek „zanim organ ten o nich się dowiedział”, pojawia się dopiero na końcu. Nie wiemy, czy organ miał się dowiedzieć o przestępstwie, czy o czynach pozostających w związku z przestępstwem, czy też o sprawcach tych czynów, czy może o wszystkich wymienionych elementach razem, aby móc wystąpić do sądu o nadzwyczajne złagodzenie kary. Z punktu widzenia wykładni można by ten przepis wytłumaczyć bardziej szczegółowo, ale tak czy inaczej wydaje nam się, że nie jest on do końca jasno sformułowany.

Przewodniczący poseł Arkadiusz Mularczyk (PiS):

Panie dyrektorze, poproszę o stanowisko ministerstwa.

Dyrektor Departamentu Legislacyjnego MS Tomasz Darkowski:

Jeśli pan przewodniczący pozwoli, to odpowie pan sędzia.

Przewodniczący poseł Arkadiusz Mularczyk (PiS):

Bardzo proszę.

Główny specjalista w Wydziale Prawa Karnego w Departamencie Legislacyjnym MS Piotr Rogoziński:

Szanowni państwo, przywołane sformułowanie to ostatni człon zdania i należy je odnosić do elementów dotyczących zarówno sprawców, jak i popełnionych czynów. Taka jest intencja.

Przewodniczący poseł Arkadiusz Mularczyk (PiS):

Dziękuję. Kto z pań i panów posłów jest za przyjęciem art. 277c § 1? (5) Kto jest przeciw? (0) Kto się wstrzymał od głosu? (0) Stwierdzam, że art. 277c § 1 został przyjęty.

Przechodzimy do rozpatrzenia § 2. Czy są jakieś uwagi do tego paragrafu? Pan dyrektor Darkowski, bardzo proszę.

Dyrektor Departamentu Legislacyjnego MS Tomasz Darkowski:

Chcę tylko powiedzieć, że w tym paragrafie stosujemy konsekwencję legislacyjną związaną z numeracją artykułów. Dotyczy to zarówno § 2, jak i § 3. Numeracja się zmieniła na skutek wcześniejszych zmian.

Przewodniczący poseł Arkadiusz Mularczyk (PiS):

Czy przyjmujemy tę propozycję? Biuro Legislacyjne?

Legislator Piotr Podczaski:

Tak, panie przewodniczący, przyjmujemy.

Przewodniczący poseł Arkadiusz Mularczyk (PiS):

Nie ma innych uwag?

Legislator Tomasz Czech:

Uwag nie mamy, ale chcielibyśmy postawić pytanie. Mamy bowiem odesłanie do przestępstwa określonego w art. 270a § 1. Czy sprawca takiego przestępstwa musi osiągnąć jakąkolwiek korzyść majątkową? Jeżeli warunkiem nie będzie osiągnięcie korzyści majątkowej, to czy w takim przypadku będzie w ogóle możliwość, aby sąd mógł odstąpić od wymierzenia kary? Jednym z warunków odstąpienia jest bowiem zwrócenie korzyści majątkowej. Co, jeśli żadna korzyść majątkowa nie zostanie osiągnięta? Czy to oznacza, że sprawca nie będzie mógł z tego dobrodziejstwa skorzystać?

Przewodniczący poseł Arkadiusz Mularczyk (PiS):

Proszę, panie dyrektorze.

Dyrektor Departamentu Legislacyjnego MS Tomasz Darkowski:

Jest to kwestia pragmatycznego podejścia do przepisu. Nikt przecież nie fałszuje faktur po to, aby w ten sposób realizować swoje hobby. Zawsze występuje korzyść majątkowa. Jeżeli okazałoby się jednak, że mamy jakiś unikatowy przypadek bez korzyści majątkowej, to zostanie on potraktowany jako przypadek mniejszej wagi. To w zasadzie tyle tytułem wyjaśnienia.

Legislator Piotr Podczaski:

Panie dyrektorze, konsekwencją takiego podejścia będzie możliwość odstąpienia od wymierzenia kary przy typie kwalifikowanym, ale nie będzie takiej opcji przy typie podstawowym. Zgadza się? Zgodnie z tym co pan powiedział, typ podstawowy, jeżeli nie ma korzyści majątkowej, będzie po prostu wypadkiem mniejszej wagi. Inaczej mówiąc, sąd będzie mógł odstąpić od wymierzenia kary w przypadku typu kwalifikowanego, a w przypadku typu podstawowego jedynym złagodzeniem będzie wypadek mniejszej wagi. Do tego to doprowadzi.

Dyrektor Departamentu Legislacyjnego MS Tomasz Darkowski:

Tylko że przy wypadku mniejszej wagi możemy jeszcze rozważyć znikomą szkodliwość społeczną. Dlatego, naszym zdaniem, gradacja jest prawidłowa.

Główny specjalista w Wydziale Prawa Karnego w Departamencie Legislacyjnym MS Piotr Rogoziński:

Aczkolwiek myślę, że jeżeli w praktyce wykształci się odmienna interpretacja tego rodzaju, że jeżeli sprawca zwróci osiągniętą korzyść majątkową, w przypadku jeśli ją osiągnął, a jeśli nie, to nie będzie to potraktowane jako element uzależniający możliwość odstąpienia od wymierzenia kary, to również nie będzie stało to na drodze do osiągnięcia celów, które kierują naszym działaniem. Moim zdaniem z tą kwestią nie będzie żadnego problemu.

Legislator Piotr Podczaski:

W takim razie jeszcze jedno pytanie, jeśli pan pozwoli, panie przewodniczący. Chodzi o końcówkę przepisu, gdzie mówi się o tym, że sprawca zwrócił osiągniętą korzyść majątkową w wyniku popełnienia tego przestępstwa, w całości lub w istotnej części. Zwracamy uwagę, że jest to określenie nieostre. Owszem, można je stosować, ale stawiamy pytanie, czy nie powinniśmy w jakiś sposób spróbować doprecyzować tego określenia? Coś, co dla jednych jest istotną częścią, dla innych taką częścią może nie być. Może lepiej będzie zapisać np., że chodzi co najmniej o więcej niż połowę uzyskanej korzyści?

Przewodniczący poseł Arkadiusz Mularczyk (PiS):

Jak się do tego odniosą przedstawiciele Ministerstwa Sprawiedliwości?

Dyrektor Departamentu ds. Przestępczości Gospodarczej Prokuratury Krajowej Michał Ostrowski:

Jest to kwestia interpretacji. Nie da się tego precyzyjnie wyliczyć. Ponownie pojawia nam się kwestia dokładnego wyliczenia osiągniętych korzyści majątkowych. Wydaje mi się, że kwestie interpretacyjne będą konieczne do rozstrzygnięcia przez organ orzekający w ramach swobodnej oceny dowodów i orzekania.

Główny specjalista w Wydziale Prawa Karnego w Departamencie Legislacyjnym MS Piotr Rogoziński:

Jeśli można, jeszcze jedno zdanie wyjaśnienia. Szanowni państwo, wartość korzyści majątkowej znajduje się poza zakresem kognicji sądu. Rozpatrujemy przestępstwo przeciwko dokumentom. Nie możemy zmuszać sądu do badania okoliczności, która znajduje się poza znamionami. Sytuacja wyglądałaby bowiem tak, że aby zastosować odstąpienie od wymierzenia kary musielibyśmy dodatkowo badać wartość korzyści majątkowej, kwotę tej korzyści. A zatem nie sprawdzalibyśmy, czy korzyść majątkowa została osiągnięta, ale musielibyśmy zbadać, jaka ta korzyść była. Inaczej mówiąc, sąd musiałby wykonać czynności przynależne organom podatkowym, aby móc zastosować ten przepis. Dlatego choćby tylko z tego względu nie jest możliwe odniesienie się do konkretnej kwoty. Musimy się zadowolić tylko tym, czy sprawca osiągnął korzyść majątkową i czy była ona istotna, jeśli weźmie się pod uwagę jej wysokość. Pole kognicji sądu i organów procesowych jest zupełnie inne i stąd się to bierze.

Przewodniczący poseł Arkadiusz Mularczyk (PiS):

Dziękuję, panie sędzio. Czy są inne uwagi lub głosy w dyskusji? Nie słyszę. Przystępujemy do głosowania. Kto z pań i panów posłów jest za przyjęciem § 2? (6) Kto jest przeciw? (0) Kto się wstrzymał od głosu? (0) Stwierdzam, że § 2 został przyjęty jednogłośnie.

Przystępujemy do rozpatrzenia § 3. Do tego paragrafu nie było uwag. Kto z pań i panów posłów jest za przyjęciem art. 277c § 3 wraz z poprawką? (6) Kto jest przeciw? (0) Kto się wstrzymał od głosu? (0) Stwierdzam, że art. 277c § 3 został przyjęty jednogłośnie.

Przechodzimy do rozpatrzenia art. 277d. Czy są jakieś uwagi do tego artykułu? Nie ma żadnych uwag. Czy jest sprzeciw wobec propozycji przyjęcia art. 277d? Nie słyszę sprzeciwu. Stwierdzam, że art. 277d został przyjęty.

Na tym zakończyliśmy rozpatrywanie zmian do art. 1. Przystępujemy do rozpatrzenia zmian zawartych w art. 2. Jako pierwsze są wymienione zmiany w ustawie o Policji.

Czy są jakieś uwagi do zaproponowanych regulacji? Ministerstwo Sprawiedliwości, bardzo proszę.

Dyrektor Departamentu Legislacyjnego MS Tomasz Darkowski:

Poprawka analogiczna do wcześniejszej, panie przewodniczący. Chodzi o kwestię legislacyjną związaną z numeracją artykułów.

Przewodniczący poseł Arkadiusz Mularczyk (PiS):

To znaczy? Nie bardzo rozumiem.

Poseł Andrzej Matusiewicz (PiS):

Wszystkie artykuły są te same.

Dyrektor Departamentu Legislacyjnego MS Tomasz Darkowski:

Nie, panie pośle. Chodzi o to, że dodaliśmy przypadki mniejszej wagi i zmieniają się paragrafy.

Przewodniczący poseł Arkadiusz Mularczyk (PiS):

Jasne. Przystępujemy do głosowania. Czy wcześniej jeszcze Biuro Legislacyjne? Bardzo proszę.

Legislator Tomasz Czech:

Dwie uwagi, jeśli można. Rozumiem, że omawiamy art. 2.

Przewodniczący poseł Arkadiusz Mularczyk (PiS):

Art. 2 ust. 2.

Legislator Tomasz Czech:

Została do niego zgłoszona poprawka, zgadza się?

Przewodniczący poseł Arkadiusz Mularczyk (PiS):

Tak.

Legislator Tomasz Czech:

Właśnie z tą poprawką wiąże się nasza uwaga. W poprawce proponujecie państwo nadać temu artykułowi określone brzmienie, a w zasadzie chodzi o pkt 2 w art. 19 ust. 1 ustawy o Policji. W związku z tym Biuro Legislacyjne zwraca uwagę na dwie sprawy. Pierwsza z nich dotyczy postępowania legislacyjnego prowadzonego w Sejmie. W tej chwili w Sejmie znajduje się druk nr 846. Jest to prezydencki projekt zmiany Kodeksu karnego. Pojawia się w nim także zmiana w ustawie o Policji, a przynajmniej tak to wygląda na obecnym etapie prac. Projekt jest aktualnie po sprawozdaniu podkomisji. Zakłada on zmianę art. 19 w zakresie dodania któregoś z paragrafów art. 156. Ponieważ terminy wejścia w życie zarówno jednej, jak i drugiej ustawy na ten moment określone są na 14 dni od ogłoszenia, może to doprowadzić do sytuacji, że któraś z tych ustaw będzie nakładką na drugą ustawę, co sprawi, że zostanie wyrzucona zmiana z drugiej ustawy. Dlatego wydaje się nam, że w tym przypadku nie będzie można nadawać brzmienia całemu punktowi, jak to jest zaproponowane, ale tylko tym elementom, które państwo chcecie dodać do art. 19. Jak rozumiem, nowy ma być art. 232 do art. 240 oraz nowe przestępstwa, które państwo zawieracie w Kodeksie karnym.

Legislator Piotr Podczaski:

Krótko mówiąc, proponujemy, aby wyrazy zastąpić wyrazami zamiast nadawać brzmienie całemu punktowi. I to jest jedna uwaga o charakterze legislacyjnym.

Legislator Tomasz Czech:

Druga uwaga odnosi się do kwestii katalogu z art. 232 do art. 240. Proszę zauważyć, że w katalogu artykułów od art. 232 do art. 240 Kodeksu karnego znajdują się przepisy, w których w ogóle nie ma przestępstw. To jedna sprawa. Druga rzecz odnosi się do faktu, że mamy przepis, który mówi o przestępstwie nieumyślnym. O ile dobrze pamiętam, chodzi o art. 233 § 4a. W tym momencie wskazujemy na zdanie wprowadzające art. 19, które mówi tylko o przestępstwach umyślnych.

I ostatnia kwestia trzecia, która ma już charakter bardziej merytoryczny i zależy tylko od państwa decyzji. Zostaje wprowadzona możliwość zastosowania kontroli operacyjnej wobec przestępstw z art. 234 i art. 238, gdzie zagrożenie odpowiedzialnością jest relatywnie niskie, czyli sankcja karna jest stosunkowo niska w porównaniu z innymi przestępstwami wymienionymi w katalogu.

Przewodniczący poseł Arkadiusz Mularczyk (PiS):

Proszę przedstawicieli ministerstwa o zajęcie stanowiska.

Dyrektor Departamentu Legislacyjnego MS Tomasz Darkowski:

Jeśli chodzi o poprawkę legislacyjną, to jak najbardziej rozumiemy potrzebę jej wprowadzenia i ją popieramy. Jeżeli natomiast chodzi o uwagi merytoryczne do artykułów od art. 232 do art. 240, to chodzi o przepisy przyjęte przez Radę Ministrów, które znalazły się w projekcie nowelizacji. Naszym zdaniem, są to przepisy, które obejmują wszystkie okoliczności zaobserwowane w toczonych postępowaniach. Chodzi na przykład o to, że przy okazji VAT prowadzono szkolenia, jak należy zeznawać, aby organy miały kłopoty z przypisaniem odpowiedzialności sprawcom rzeczywistym. Sprawcy umawiali się także, że jeden z nich bierze odpowiedzialność na siebie i dlatego wszyscy będą zeznawać tak, a nie inaczej. Dochodziło do sytuacji, że w trakcie spotkań było wiadomo, iż zostanie popełnione ciężkie przestępstwo, na przykład zabójstwo, i jedyny sposób, żeby przypisać odpowiedzialność to było przypisanie z art. 240, bo nie dało się np. przypisać odpowiedzialności z grupy. Okazywało się również, że zdobyte materiały, które na podstawie podsłuchów wykazywały, iż istnieje określony rodzaj więzi pomiędzy sprawcami oraz określona komitywa, były eliminowane z materiału dowodowego w trakcie kontroli uprzedniej lub następczej, ponieważ te przestępstwa nie wchodziły do katalogu wymienionego w ustawie o Policji.

Dlatego uważamy, że to wszystko musi zostać dodane. Dla bezpieczeństwa należy także wpisać do ustawy o Policji wszelkie modyfikacje poprzez dodanie artykułów, w których nie ma bezpośredniego określenia znamion. Wynika to z faktu, że praktyka działania organów jest bardzo sformalizowana. Jeżeli coś podpada pod inny artykuł, choćby ze względu na derywat związany z artykułem, który określa inną sankcję lub inny zakres odpowiedzialności, to policja boi się zarzutu o nadużycie uprawnień i natychmiast ogranicza zakres działalności. Dlatego, naszym zdaniem, akurat takie określenie katalogu, jakie zaproponowano w projekcie, jest prawidłowe.

Przewodniczący poseł Arkadiusz Mularczyk (PiS):

Bardzo proszę, Biuro Legislacyjne.

Legislator Piotr Podczaski:

Chciałbym zwrócić uwagę na sposób sformułowania art. 19. Jest ono dość szczegółowe. Wymieniamy bowiem określone paragrafy przepisów, a nie całe przepisy. Stąd też nasze pytanie, czy w tym katalogu powinien się w ogóle znaleźć art. 233 § 4a? Jeżeli sprawca określonego w § 4 działa nieumyślnie, podlega karze pozbawienia wolności do lat 3.

Zwracam także uwagę, że główka przepisu mówi wyraźnie, że są to tylko przestępstwa umyślne. W związku z tym mogą się pojawić uzasadnione wątpliwości interpretacyjne. Podobnie jest z innymi przepisami, w których zawarta jest norma o nieumyślnej odpowiedzialności, a znalazły się one w tym katalogu. Proponujemy, aby rozpisać to w sposób bardziej szczegółowy. Uważamy, że nie należy ograniczać się do ogólnego wymieniania całego przepisu. Jeśli można, żeby sprawa była jasna, mogę odczytać, jak to mogłoby brzmieć.

Przewodniczący poseł Arkadiusz Mularczyk (PiS):

Bardzo proszę.

Legislator Piotr Podczaski:

Byłoby to zatem odwołanie do całego art. 232, do art., 233 § 1, 1a, 4 i 6, art. 234, art. 235, art. 236 § 1, bo § 2 mówi o niepodleganiu karze, art. 237 w ogóle nie powinien mieścić się we wspomnianym katalogu, bo przepis nie mówi o żadnym przestępstwie, następnie

art. 238, art. 239 § 1, bo § 2 i 3 to nie są przepisy, do których można stosować tego typu czynności i art. 240, tylko § 1, ponieważ § 2 i 3 mówią o niepodleganiu karze.

Przewodniczący poseł Arkadiusz Mularczyk (PiS):

Co na to przedstawiciele ministerstwa?

Główny specjalista w Wydziale Prawa Karnego w Departamencie Legislacyjnym MS Piotr Rogoziński:

Chciałbym się wypowiedzieć, panie przewodniczący, na temat czynu z art. 233 §4a. Chodzi o kwestię czysto legislacyjną, czyli które z przepisów konkretnych jednostek redakcyjnych odnoszą się do poszczególnych typów czynów. Możemy to sobie oczywiście ustalić i doprecyzować.

Chcę także powiedzieć, że jesteśmy w pełni świadomi, iż w główce przepisu są czyny umyślne, a art. 233 § 4a to czyn nieumyślny. Z tym że proszę wziąć pod uwagę, że czyn z art. 233 § 4a został tutaj celowo umieszczony. Stało się tak dlatego, że chodzi o specyficzne przestępstwo dotyczące czynu bardzo istotnego rodzaju z punktu widzenia naszych celów, którymi była walka z oszustwami na podatku VAT. Chodzi o możliwość wystawiania opinii, które są przygotowywane przez ekspertów na zapotrzebowanie i w kierunku, który został ustalony przez strony. Jeśli wobec tego typu czynu wyłączylibyśmy możliwość stosowania odpowiednich środków, przyniosłoby to niewątpliwą szkodę choćby dla toczonej walki z karuzelami podatkowymi. Typ czynu, jeśli chodzi o odpowiedzialność biegłych, jest ujęty tak, że trzeba wykazać umyślność w pewnym zakresie, tzn. że sprawca chce.

Przewodniczący poseł Arkadiusz Mularczyk (PiS):

Przepraszam pana, ale chcę przypomnieć, że o 11.00 rozpoczyna się posiedzenie Sejmu i prosiłbym o zwięzłą wypowiedź.

Głos z sali:

O 12.00, panie przewodniczący.

Przewodniczący poseł Arkadiusz Mularczyk (PiS):

To jest pewna informacja?

Poseł Stanisław Pięta (PiS):

Tak.

Przewodniczący poseł Arkadiusz Mularczyk (PiS):

W takim razie świetnie. Z tego co się zdołałem zorientować, pan dyrektor Darkowski zgłosił gotowość doprecyzowania tych przepisów. Proszę o podanie szczegółów, panie dyrektorze.

Dyrektor Departamentu Legislacyjnego MS Tomasz Darkowski:

Jeżeli taka jest wola ekspertów i Wysokiej Komisji, to możemy wymienić przepisy, które określają znamiona, również poszczególnymi paragrafami. Pozwoli to na wyeliminowanie kwestii związanych z niepodleganiem karze, ale zwracam uwagę, iż te wszystkie przestępstwa powinny się znaleźć w katalogu.

Legislator Piotr Podczaski:

Panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, zwracamy uwagę na pewną wątpliwość, jeśli chodzi o art. 233 § 4a. Głowka przepisu mówi tylko o przestępstwach nieumyślnych. Jeżeli w tej sytuacji umieścicie państwo w tym przepisie typ umyślny, to pojawi się realna wątpliwość, czy jest on rzeczywiście możliwy do zastosowania. Wydaje nam się, że w tej sytuacji cały art. 19 powinien być zapisany w inny sposób.

Główny specjalista w Wydziale Prawa Karnego w Departamencie Legislacyjnym MS Piotr Rogoziński:

Można wyłączyć umyślność.

Legislator Piotr Podczaski:

Ale proszę zauważyć, jak szeroki jest katalog przepisów. Nie wiem, czy tak po prostu możemy wyłączyć umyślność tylko dla jednego przepisu. Ten element nie mieści się w zaproponowanej regulacji.

Przewodniczący poseł Arkadiusz Mularczyk (PiS):

Proszę, panie dyrektorze.

Dyrektor Departamentu Legislacyjnego MS Tomasz Darkowski:

Panie przewodniczący, problem polega na tym, że dotyczy to sytuacji, kiedy nie mamy jeszcze postępowania karnego. Mamy wczesny etap sprawy, a czy czyn jest umyślny, czy nieumyślny, wyjdzie nam dopiero z wyników kontroli operacyjnej. To, czy ktoś miał zamiar, czy nie miał, bardzo często okazuje się dopiero na podstawie rozmów z kimś, kto ze sprawcą współdziałał. Zdarza się także, iż sprawca dopiero w trakcie jakiejś rozmowy odsłonił swoje rzeczywiste intencje lub wiedzę odnośnie do tego, że prawdziwa okoliczność czynu albo np. prawdziwa wartość nieruchomości jest zupełnie inna niż wskazał w opinii. Jeżeli to nie znajdzie się w katalogu, obawiamy się, że w sytuacji pewnych wątpliwości sądy będą nam odmawiać możliwości zastosowania kontroli operacyjnej do tych sytuacji, które dopiero później, w wyniku zastosowania wspomnianej kontroli, okażą się umyślne lub nieumyślne.

Legislator Piotr Podczaski:

Jeśli można, panie dyrektorze, to chcę powiedzieć, że sądy i tak będą odmawiać na podstawie główki tego przepisu, dlatego jest to typ nieumyślny. Naszym zdaniem katalog wymaga przebudowy.

Dyrektor Departamentu Legislacyjnego MS Tomasz Darkowski:

A może po prostu wystarczy dodać kolejny punkt, który będzie mówił o tym, iż można to zastosować także w stosunku do...

Panie przewodniczący, jeśli wyrazi pan zgodę, to zaraz skontaktuję się z kierownictwem resortu w tej sprawie. Proponowana zmiana jest dość poważna, dlatego taka konsultacja jest konieczna.

Przewodniczący poseł Arkadiusz Mularczyk (PiS):

Czy może pan te konsultacje przeprowadzić teraz? Okazuje się bowiem, że Sejm zaczyna obrady dopiero o 12.00, a to oznacza, że mamy jeszcze godzinę. Jesteśmy już niedaleko końca prac, dlatego jeśli jest taka konieczność, to możemy ogłosić 10 minut przerwy, a następnie kontynuować obrady i mam nadzieję niebawem zakończyć je sukcesem.

Dyrektor Departamentu Legislacyjnego MS Tomasz Darkowski:

Jeżeli pan się zgodzi, panie przewodniczący, to w tej chwili skontaktuję się z ministerstwem, ale nie ma chyba konieczności ogłaszania przerwy. Myślę, że możecie państwo dalej procedować, na sali zostają przecież przedstawiciele resortu, a ja wrócę po dokonaniu koniecznych ustaleń. Wówczas powrócimy do tej kwestii.

Przewodniczący poseł Arkadiusz Mularczyk (PiS):

Rozsądna propozycja. Przyjmuję ją. Czekając na efekt negocjacji pana dyrektora, kontynuujemy rozpatrywanie projektu ustawy.

Szanowni państwo, to informacja dla posłów, nie ma jeszcze wprawdzie oficjalnego potwierdzenia godziny wznowienia obrad plenarnych, ale media informują, że nie będzie to miało miejsca wcześniej niż o godzinie 12.00. Możemy zatem spokojnie procedować. Jak powiedziałem, wstrzymujemy się na jakiś czas z rozstrzygnięciem w sprawie art. 2 i przechodzimy w tej chwili do rozpatrzenia art. 3. Biuro Legislacyjne, bardzo proszę.

Legislator Tomasz Czech:

Rozumiemy, że w tym artykule konieczne jest wprowadzenie konsekwencji systemowych, jeśli chodzi o Straż Graniczną.

Przewodniczący poseł Arkadiusz Mularczyk (PiS):

Przedstawiciel ministerstwa, bardzo proszę.

**Główny specjalista w Wydziale Prawa Karnego w Departamencie Legislacyjnym MS
Piotr Rogoziński:**

Jeśli zdecydowałibyście państwo o tym, żeby w przypadku art. 2 dokonać częściowej zmiany brzmienia, to proponowałibyśmy, aby wprowadzić to również do art. 3. Chodzi o utrzymanie tej samej techniki legislacyjnej.

Legislator Tomasz Czech:

Tak jest, zgoda.

Przewodniczący poseł Arkadiusz Mularczyk (PiS):

Czy zatem należy rozumieć, że jeśli chodzi o art. 3 także czekamy na efekt negocjacji dyrektora Darkowskiego?

Legislator Tomasz Czech:

Wydaje nam się, że nie. Treść artykułu jest zaproponowana. Można ją przyjąć, a później ewentualnie nadać nieco inną redakcję.

**Główny specjalista w Wydziale Prawa Karnego w Departamencie Legislacyjnym MS
Piotr Rogoziński:**

Dokładnie tak, panie przewodniczący.

Przewodniczący poseł Arkadiusz Mularczyk (PiS):

Rozumiem. Jest zgłoszenie z sali. Nasi goście ze Straży Granicznej, bardzo proszę.

Radca prawny Komendy Głównej Straży Granicznej Arkadiusz Matyjasik:

Jeżeli chodzi o zaproponowane zmiany w ustawie o Straży Granicznej, to chciałbym zwrócić uwagę Wysokiej Komisji, że w projekcie nie ma zmian dodających art. 232 do 240, jak w przypadku ustawy o Policji. W związku z tym wspomniane przed chwilą częściowe rozbijanie nie jest w ogóle konieczne. Nie wiem, skąd wzięła się ta różnica, ale chciałbym zwrócić państwa uwagę na ten szczegół. Do Straży Granicznej zostały włączone przestępstwa dodawane do rozdziału przeciwko wiarygodności dokumentów, natomiast nie dochodzą te z art. 232 do 240.

Skoro już jestem przy głosie, to w nawiązaniu do toczony wcześniej dyskusji chciałbym zwrócić uwagę na jeszcze jedną rzecz. W Kodeksie postępowania karnego został dodany art. 268b, jeżeli dobrze pamiętam. Nie mam przy sobie kodeksu i nie mogę tego teraz sprawdzić. Chodzi o to, że wspomniany artykuł zniósł zgodę następczą z ustaw kompetencyjnych służb i wprowadził rozwiązanie polegające na tym, że można wykorzystać materiały z kontroli operacyjnej w odniesieniu do wszystkich przestępstw umyślnych ściganych z oskarżenia publicznego. Jeżeli wzięlibyśmy pod uwagę spójność systemową przepisów, to wprowadzenie do ustawy o Policji możliwości stosowania kontroli operacyjnej w przypadku przestępstwa nieumyślnego znajdzie się w sprzeczności z przepisem Kodeksu postępowania karnego, który zresztą całkiem niedawno został zmieniony.

Poza tym jest jeszcze jedna kwestia. Zastosowanie kontroli operacyjnej w przypadku przestępstwa nieumyślnego jest, moim zdaniem, trudne do wyobrażenia. Wynika to z faktu, że kontrola operacyjna jest zawsze poprzedzona prowadzoną sprawą operacyjną, która generalnie odnosi się do sytuacji, w której ktoś prowadzi jakąś działalność przestępczą, a my musimy to ustalić, żeby skierować wniosek do sądu o zastosowanie kontroli operacyjnej. Nieumyślność ma to do siebie, że dochodzi do niezachowania pewnych reguł ostrożności, ale trudno sobie wyobrazić, aby była prowadzona sprawa z powodu niezachowania reguł ostrożności. Tak mi się wydaje. W dużej mierze byłaby to czysto teoretyczna regulacja. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Arkadiusz Mularczyk (PiS):

Czy są inne głosy w dyskusji? Czy ktoś ma jeszcze jakieś uwagi do art. 3? Nie słyszę. Czy jest sprzeciw wobec propozycji przyjęcia art. 3? Nie ma sprzeciwu. Stwierdzam, że art. 3 został przyjęty.

Przechodzimy do rozpatrzenia art. 4 dotyczącego ustawy o kontroli skarbowej. Przedstawiciel ministerstwa, bardzo proszę.

**Główny specjalista w Wydziale Prawa Karnego w Departamencie Legislacyjnym MS
Piotr Rogoziński:**

Do tego artykułu jest konieczna poprawka systemowa, która odnosi się do tych jednostek redakcyjnych, które zostały wcześniej zmienione.

Przewodniczący poseł Arkadiusz Mularczyk (PiS):

Zgadza się. Stanowisko Biura Legislacyjnego, bardzo proszę.

Legislator Tomasz Czech:

W tym przypadku problem jest jednak nieco inny. Jak państwo zapewne wiecie, z dniem 1 marca 2017 r. przepisy wprowadzające ustawę o krajowej administracji skarbowej uchylają ustawę o kontroli skarbowej. Oznacza to, że od 1 marca nie ma ustawy o kontroli skarbowej, a przepisy dotyczące kontroli operacyjnej zostają przeniesione do nowej ustawy o krajowej administracji skarbowej. W związku z tym rodzi się pytanie dotyczące terminu wejścia w życie procedowanej ustawy. Jeżeli miałyby to mieć miejsce po 1 marca, to nie będzie już ustawy o kontroli skarbowej. Jeżeli przed 1 marca, to na pewien okres jest oczywiście sens dokonywać zmian w ustawie o kontroli skarbowej, ale należy pamiętać, że po 1 marca przepisy o kontroli operacyjnej znajdą się już w ustawie o krajowej administracji skarbowej.

Poseł Andrzej Matusiewicz (PiS):

Trzeba zachować czujność legislacyjną w Sejmie i w Senacie.

Legislator Tomasz Czech:

Właśnie do tego zmierza moje pytanie.

Legislator Piotr Podczaski:

Ewentualnym rozwiązaniem mogłoby być wprowadzenie naszej ustawy od 1 marca 2017 r. Nie jest to przecież zbyt odległy termin. W takiej sytuacji zrezygnowalibyśmy z nowelizacji ustawy o kontroli skarbowej, a znowelizowalibyśmy w tym zakresie od razu ustawę o krajowej administracji skarbowej.

Legislator Tomasz Czech:

Nadal potrzebna będzie czujność legislacyjna.

Przewodniczący poseł Arkadiusz Mularczyk (PiS):

Czy mam rozumieć, że te konkretne przepisy miałyby być wprowadzone w życie od 1 marca?

Legislator Piotr Podczaski:

Tak, panie przewodniczący, ale wtedy musimy nowelizować obie ustawy. Jeśli nawet te konkretne przepisy wprowadzimy od 1 marca, a nasza ustawa wejdzie przed 1 marca, to i tak musimy znowelizować kontrolę skarbową.

Przewodniczący poseł Arkadiusz Mularczyk (PiS):

Ma pan rację.

Legislator Piotr Podczaski:

Po 1 marca kontrolę skarbową byśmy po prostu wyrzucili.

Przewodniczący poseł Arkadiusz Mularczyk (PiS):

Jaka jest ostateczna propozycja?

Legislator Piotr Podczaski:

Jest to kwestia merytoryczna, chodzi o wejście w życie ustawy i nie nam o tym decydować. Oczywiście postulowalibyśmy, żeby termin wejścia w życie był dłuższy niż 14 dni, ale w tej kwestii decydująca jest wola wnioskodawców. To oni określają, od kiedy potrzebują nowych regulacji.

Przewodniczący poseł Arkadiusz Mularczyk (PiS):

Proszę o stanowisko ministerstwa.

Dyrektor Departamentu Legislacyjnego MS Tomasz Darkowski:

Panie przewodniczący, termin 14 dni w przypadku Kodeksu karnego jest standardem. Na marginesie mówiąc, na ten temat odbyła się już kiedyś dyskusja. Rozumiem, że ponieważ chodzi o druk kodeksowy, to drugie czytanie może się odbyć najwcześniej za dwa tygodnie, a później mamy jeszcze Senat, pana prezydenta i publikację. De facto oznacza to, że data 1 marca będzie prawie tożsama z proponowanym *vacatio legis*, ale unikniemy problemu związanego ze zmianami w innych ustawach. Wydaje mi się zatem, że zaproponowane rozwiązanie jest do przyjęcia i można je zastosować.

Przewodniczący poseł Arkadiusz Mularczyk (PiS):

Dziękuję za zwrócenie uwagi na ten problem. Jest zgoda ministerstwa, czyli jak rozumiem będzie wniesiona poprawka.

Legislator Piotr Podczaski:

Tak, panie przewodniczący. Sporządzimy ją i poprosimy o podpis. Dokonamy skreślenia art. 4 i damy nowelizację w takim samym brzmieniu w ustawie o krajowej administracji skarbowej. Wydaje się, że najlepszym rozwiązaniem będzie dodanie w art. 118 § 1 pkt 3a w identycznym brzmieniu jak zaproponowane w art. 4. Sformułujemy odpowiednią poprawkę.

Przewodniczący poseł Arkadiusz Mularczyk (PiS):

Bardzo dziękuję. Poddam pod głosowanie dokonane ustalenie. Kto z pań i panów posłów jest za przyjęciem art. 4 wraz z poprawką? (5) Kto jest przeciw? (0) Kto się wstrzymał od głosu? (0) Dziękuję. Stwierdzam, że Komisja przyjęła art. 4 wraz z poprawką.

Przechodzimy do rozpatrzenia art. 5. Przedstawiciele Ministerstwa Sprawiedliwości, bardzo proszę.

Główny specjalista w Wydziale Prawa Karnego w Departamencie Legislacyjnym MS Piotr Rogoziński:

Jeżeli chodzi o art. 5, to proponujemy poprawkę sprowadzającą się do rozszerzenia katalogu czynów, w odniesieniu do których może być przeprowadzona kontrola procesowa utrwalania rozmów w odniesieniu do określonych przestępstw przeciwko wymiarowi sprawiedliwości. Tak ma to odpowiadać katalogowi czynności operacyjnych, aby pod tym względem występowała pełna symetria.

Dyrektor Departamentu Legislacyjnego MS Tomasz Darkowski:

Dodam w tym momencie, panie przewodniczący, że otrzymaliśmy zgodę na usunięcie z katalogu czynu nieumyślnego, który wiąże się z tworzeniem opinii.

Przewodniczący poseł Arkadiusz Mularczyk (PiS):

Doskonale, ale może najpierw przyjmiemy art. 5, a później wrócimy do naszej zaległości.

Czy jest zgoda pań i panów posłów na przyjęcie art. 5 z tą drobną zmianą? Biuro Legislacyjne, bardzo proszę.

Legislator Tomasz Czech:

Drobna rzecz, panie przewodniczący, jeżeli chodzi o dodawany pkt 12a. Nie wiemy, czy nie wkradła się pewna nieścisłość. Proszę bowiem zauważyć, że mówimy o podrabianiu, przerabianiu lub używaniu faktur podrobionych. Czytając ten przepis można odnieść wrażenie, że chodzi tylko o podrabianie faktur podrobionych. Być może ze względów językowych należałoby pomiędzy podrabianiem i przerabianiem wstawić „lub”. Wtedy treść byłaby następująca: „podrabianie lub przerabianie lub używanie faktur podrobionych”. Dotychczasowe brzmienie może być niejasne. Proponowana zmiana wymaga oczywiście poprawki.

Przewodniczący poseł Arkadiusz Mularczyk (PiS):

Jak ostatecznie wygląda propozycja Biura Legislacyjnego?

Legislator Tomasz Czech:

Proponujemy, aby treść była następująca: „podrabianie lub przerabianie lub używanie faktur podrobionych”.

Przewodniczący poseł Arkadiusz Mularczyk (PiS):

To jest poprawka legislacyjna czy merytoryczna? Moim zdaniem, raczej merytoryczna.

Legislator Piotr Podczaski:

Merytoryczna, panie przewodniczący. My ją przygotowujemy.

Przewodniczący poseł Arkadiusz Mularczyk (PiS):

W takim razie ja ją przejmę. Przystępujemy do głosowania. Kto z pań i panów posłów jest za przyjęciem art. 5 wraz z poprawką? (5) Kto jest przeciw? (0) Kto się wstrzymał od głosu? (0) Dziękuję. Stwierdzam, że Komisja przyjęła art. 5 wraz z poprawką.

Przechodzimy do rozpatrzenia art. 6. Dotyczy on zmiany w ustawie o Żandarmerii Wojskowej i wojskowych organach porządkowych. Bardzo proszę, Biuro Legislacyjne.

Legislator Piotr Podczaski:

Panie przewodniczący, zgłaszamy te same uwagi, jak wcześniej w przypadku zawartości katalogu.

Przewodniczący poseł Arkadiusz Mularczyk (PiS):

Rozumiem, panie dyrektorze, że także w tym przypadku jest zgoda na wyłączenie tych przepisów?

Dyrektor Departamentu Legislacyjnego MS Tomasz Darkowski:

Tak.

Przewodniczący poseł Arkadiusz Mularczyk (PiS):

Czy traktujemy to jako poprawkę merytoryczną?

Legislator Piotr Podczaski:

Jeśli wyłączamy art. 234 § 4a, to mamy do czynienia z merytoryczną poprawką.

Przewodniczący poseł Arkadiusz Mularczyk (PiS):

Czy możemy zastosować tę samą procedurę, jak poprzednio.

Legislator Piotr Podczaski:

Tak, panie przewodniczący. Przygotujemy stosowną poprawkę. Rozumiem, że wyłączamy niepodleganie karze itd.

Dyrektor Departamentu Legislacyjnego MS Tomasz Darkowski:

Tak, panie mecenasie, ale włączamy jednocześnie nowe paragrafy, które dodaliśmy przyjętymi dziś poprawkami.

Legislator Piotr Podczaski:

Tak, oczywiście.

Przewodniczący poseł Arkadiusz Mularczyk (PiS):

Dziękuję bardzo. Przystępujemy do głosowania. Kto z pań i panów posłów jest za przyjęciem art. 6 wraz z poprawkami? (5) Kto jest przeciw? (0) Kto się wstrzymał od głosu? (0) Dziękuję. Stwierdzam, że Komisja przyjęła art. 6 wraz z poprawkami.

W tej chwili powracamy do rozpatrywania art. 2.

Legislator Piotr Podczaski:

Tak samo konsekwentnie jak w przypadku Żandarmerii Wojskowej, panie przewodniczący.

Przewodniczący poseł Arkadiusz Mularczyk (PiS):

Dokładnie tak, panie mecenasie.

Legislator Tomasz Czech:

Dla pełnej jasności mogę odczytać nową treść artykułu, żeby nie była żadnych wątpliwości.

Przewodniczący poseł Arkadiusz Mularczyk (PiS):

Bardzo proszę.

Legislator Tomasz Czech:

Szanowni państwo, wydaje się nam, że art. 2 mógłby mieć następujące brzmienie: „W ustawie z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji w art. 19 ust. 1 pkt 2 otrzymuje brzmienie: wyrazy art. 232–240 zastępuje się wyrazami art. 232, art. 233 § 1, 1a, 4 i 6, art. 234, art. 235, art. 236 § 1, art. 238, art. 239 § 1, art. 240 § 1 i dalej, po wyrazach art. 269 dodaje się wyrazy”...Chwileczkę, muszę sięgnąć do treści poprawki.

Legislator Piotr Podczaski:

Art. 270a § 1 i 2, art. 271a § 1 i 2, art. 277a § 1.

Przewodniczący poseł Arkadiusz Mularczyk (PiS):

Proszę o przygotowanie stosownej poprawki. My ją przejmujemy. Poddaję pod głosowanie art. 2. Kto z pań i panów posłów jest za przyjęciem art. 2 wraz z poprawkami? (5) Kto jest przeciw? (0) Kto się wstrzymał od głosu? (0) Dziękuję. Stwierdzam, że Komisja przyjęła art. 2 wraz z poprawkami.

Przechodzimy do rozpatrzenia art. 7. Dotyczy on ustawy o Centralnym Biurze Antykorupcyjnym. Czy jest poprawka do tego artykułu? Bardzo proszę.

Główny specjalista w Wydziale Prawa Karnego w Departamencie Legislacyjnym MS Piotr Rogoziński:

Poprawka wynika ze zmiany numeracji poszczególnych paragrafów. W gruncie rzeczy chodzi o art. 277a.

Przewodniczący poseł Arkadiusz Mularczyk (PiS):

Dziękuję. Biuro Legislacji, bardzo proszę.

Legislator Tomasz Czech:

Nie mamy uwag, ale chcemy powiedzieć, że zastosujemy podobną technikę legislacyjną jak uprzednio.

Legislator Piotr Podczaski:

W celu nadania jednolitego brzmienia.

Przewodniczący poseł Arkadiusz Mularczyk (PiS):

Kto z pań i panów posłów jest za przyjęciem art. 7 wraz z poprawkami? (5) Kto jest przeciw? (0) Kto się wstrzymał od głosu? (0) Dziękuję. Stwierdzam, że Komisja przyjęła art. 7 wraz z poprawkami.

Przechodzimy do rozpatrzenia art. 8. Tu będzie poprawka.

Dyrektor Departamentu Legislacyjnego MS Tomasz Darkowski:

Wprowadzamy datę 1 marca.

Przewodniczący poseł Arkadiusz Mularczyk (PiS):

Zgadza się. Ustawa wchodzi w życie 1 marca 2017 r.

Legislator Tomasz Czech:

Prosimy o pilnowanie sprawy i czujność legislacyjną.

Przewodniczący poseł Arkadiusz Mularczyk (PiS):

Czy Biuro Legislacyjne przygotuje stosowną poprawkę w tym zakresie?

Legislator Piotr Podczaski:

Oczywiście, panie przewodniczący.

Przewodniczący poseł Arkadiusz Mularczyk (PiS):

Dziękuję. My ją podpiszemy. Głosujemy. Kto z pań i panów posłów jest za przyjęciem art. 8 wraz z poprawką? (5) Kto jest przeciw? (0) Kto się wstrzymał od głosu? (0) Dziękuję. Stwierdzam, że Komisja przyjęła art. 8 wraz z poprawką.

Na tym zakończyliśmy rozpatrywanie poszczególnych artykułów projektu ustawy. W tej chwili poddam pod głosowanie całość projektu ustawy z druku nr 888. Kto z pań i panów posłów jest za przyjęciem projektu ustawy o zmianie ustawy – Kodeks karny oraz niektórych innych ustaw? (5) Kto jest przeciw? (0) Kto się wstrzymał od głosu? (0) Dziękuję. Stwierdzam, że Komisja przyjęła projekt nowelizacji ustawy z druku nr 888.

Pozostało nam jeszcze dokonanie wyboru sprawozdawcy Komisji. Proponuję, aby został nim pan poseł Andrzej Matusiewicz, który był wcześniej szefem podkomisji. Czy pan poseł się zgadza?

Posel Andrzej Matusiewicz (PiS):

Tak, panie przewodniczący.

Przewodniczący poseł Arkadiusz Mularczyk (PiS):

Dziękuję. Czy są inne kandydatury? Nie ma. Czy jest sprzeciw wobec propozycji, aby sprawozdawcą Komisji został pan poseł Matusiewicz? Nie słyszę sprzeciwu. Dziękuję bardzo. Gratuluję wyboru, panie pośle.

Szanowni państwo, wszystkim bardzo dziękuję za pracę nad tym projektem. Biuro Legislacyjne proszę o doprecyzowanie i przygotowanie wszystkich zgłoszonych poprawek. Zamykam posiedzenie Komisji Nadzwyczajnej do spraw zmian w kodyfikacjach.